

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2024

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Schadevergoedingsrecht	7
Omgevingsrecht	9
Omgevingswet	9
Wabo	9
8.40- en 8.42-AMvB's	16
Natuurbescherming	17
Waterwet	19
Bijstand	20
Volksverzekeringen	21
Bestuursrecht overig	23
APV	23
AVG	26
Huisvesting	28
Wet open overheid / Wet openbaarheid van bestuur	31
Wet op de kansspelen	33
Vreemdelingenrecht	35
Regulier	35
Asiel	36
Toezicht en vrijheidsontneming	38
Vreemdelingenbewaring	40
Procesrecht	40

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2024, 672

ABRS, 03-07-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2645](#)

college van burgemeester en wethouders van Brielle (nu: Voorne aan Zee), appelland sub 2.

Awb 1:2

BELANGHEBBENDE. CONCURRENTIEBELANG. Afwijzing verzoek van [appelland], eigenaar van een perceel waar hij een paardenhouderij exploiteert, om handhavend op te treden tegen paardenhouderijen op 26 andere percelen wegens strijd met het geldende bestemmingsplan. Verwijzing naar de uitspraak van de ABRS van 10 maart 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:518](#) (r.o. 3.1).

MARKTSEGMENT. I.c. wordt overwogen dat de enkele aanwezigheid van een paardenhouderij onvoldoende is om van hetzelfde marktsegment te kunnen spreken. Er is pas sprake van hetzelfde marktsegment wanneer er op een perceel ruimte voor het stallen van paarden wordt verhuurd én daarbij vergelijkbare diensten worden aangeboden. Geoordeeld wordt dat [appelland] in hetzelfde marktsegment werkzaam is als de paardenhouderijen op de percelen [...], maar voor de overige paardenhouderijen geldt dit niet.

RECHTSTREEKS BELANG. Omdat is vastgesteld dat [appelland] als concurrent kan worden aangemerkt van de paardenhouderijen op de percelen [...], wordt er in beginsel van uitgegaan dat zijn concurrentiebelang rechtstreeks is betrokken bij de eventueel te nemen besluiten die betrekking hebben op de ondernemingen op deze drie percelen. Van dit uitgangspunt kan alleen worden afgeweken als is uitgesloten dat er feitelijke gevolgen voor [appelland] zijn als gevolg van de eventueel te nemen besluiten, maar dit is niet het geval.

Besluit waarbij het college van burgemeester en wethouders van Brielle (nu: Voorne aan Zee) het verzoek van [appelland] om handhavend op te treden heeft afgewezen. [...]

3. [appelland] is één van de eigenaren van het perceel aan de [locatie 1] te Zwartewaal, waar hij de paardenhouderij "[naam]" exploiteert. Op dit perceel staan achttien stallen, waarvan er dertien worden verhuurd, een paardrijbak met mestopslag, vier paddocks en een schuur. Daarnaast huurt hij een perceel aan de Meeldijk te Zwartewaal. In 2021 is door het college van de toenmalige gemeente Brielle handhavend opgetreden tegen de paardenhouderij van [appelland], vanwege de aanwezigheid van illegale paardrijbakken en lichtmasten en een overschrijding van het in het bestemmingsplan toegestane aantal vierkante meters aan buitenruimte.

In een brief van 12 januari 2022 heeft [appelland] het college verzocht om ook handhavend op te treden tegen paardenhouderijen op 26 andere percelen wegens strijd met het geldende bestemmingsplan. [...]

4. In zijn reactie op deze brief wijst het college het verzoek van [appelland] af. Het college stelt in deze reactie dat [appelland] geen belanghebbende is bij eventueel handhavend optreden, omdat zijn perceel te ver weg gelegen is van de 26 locaties en hij evenmin als concurrent kan worden aangemerkt. [...]

Toetsingskader

6. Voor de vraag of de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat het college niet gehouden was een besluit op het handhavingsverzoek te nemen, is relevant of [appelland] belanghebbende is in de zin van artikel 1:2 van de Awb. In dat geval is het handhavingsverzoek te beschouwen als aanvraag waarop het college een besluit moet nemen. [...]

6.2. Een onderneming heeft een concurrentiebelang als zij bedrijfsactiviteiten ontplooit in hetzelfde verzorgingsgebied en marktsegment als waarin de bedrijfsactiviteiten van haar concurrent plaatsvinden. Degene wiens concurrentiebelang rechtstreeks betrokken is bij het bestreden besluit, is belanghebbende. De omstandigheid dat een onderneming een concurrentiebelang heeft, betekent dus niet per definitie dat hij belanghebbende is bij besluiten die betrekking hebben op die concurrent.

6.3. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in bijvoorbeeld de uitspraak van 10 maart 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:518](#), onder 3.1, gaat de Afdeling er bij concurrenten in beginsel van uit dat feitelijke gevolgen (zoals omzetverlies), kunnen worden ondervonden indien de concurrent werkzaam is in hetzelfde marktsegment en in hetzelfde verzorgingsgebied als de voorziene activiteit. Voor de beoordeling van de belanghebbendheid van concurrenten hanteert de Afdeling niet de correctie via het criterium 'gevolgen van enige betekenis'.

Van het uitgangspunt dat een concurrentiebelang in beginsel rechtstreeks is betrokken bij het besluit indien een concurrent werkzaam is in hetzelfde marktsegment en in hetzelfde verzorgingsgebied, kan alleen worden afgeweken als het uitgesloten is dat feitelijke gevolgen aanwezig zijn.

Concurrent: hetzelfde marktsegment?

7. Niet in geschil is dat de ondernemingen in hetzelfde verzorgingsgebied werkzaam zijn. Hierna is daarom alleen de vraag aan de orde of de ondernemingen in hetzelfde marktsegment werkzaam zijn.

8. Het incidenteel hoger beroep van het college richt zich tegen de overweging van de rechtbank dat niet is uit te sluiten dat [appellant] als concurrent van één of meer op de percelen gevestigde paardenstallingen / ondernemingen kan worden aangemerkt. Het college stelt zich op het standpunt dat, voor zover er op de andere percelen sprake is van bedrijfsmatige paardenstallingen, deze niet in hetzelfde marktsegment vallen als de paardenstalling van [appellant]. Volgens het college is er namelijk een verschil tussen de aangeboden diensten en faciliteiten. Wat betreft de mogelijkheid tot pensionstalling, een dienst die zowel [appellant] als verschillende ondernemingen op andere percelen aanbieden, stelt het college zich op het standpunt dat er andere verschillen bestaan die maken dat er geen sprake is van hetzelfde marktsegment. Volgens het college verschilt de onderneming van [appellant] met die andere ondernemingen voor wat betreft het moment en hoe vaak de paarden naar buiten gaan, het soort stalling en de specifiek aangeboden diensten. [appellant] is het ook oneens met deze overweging van de rechtbank. Hij betoogt dat de rechtbank hem met betrekking tot alle

26 percelen als concurrent had moeten aanmerken. Hiertoe voert hij aan dat op alle 26 percelen paardenhouderijen worden gehouden.

8.1. De onderneming van [appellant] is een paardenhouderij met vier paddocks, een rijbak en achttien stallen, waarvan er dertien worden verhuurd. Klanten huren een stal om hun eigen paard of paarden te huizen. De onderneming van [appellant] zorgt ervoor dat de paarden gevoerd worden. Het vervangen van het hooi en het uitmesten van de stallen is een verantwoordelijkheid van de klanten zelf. Klanten kunnen de faciliteiten op het perceel van [appellant] gebruiken om hun paard te borstelen of om op hun paard te rijden.

8.2. De enkele aanwezigheid van een paardenhouderij is onvoldoende om van hetzelfde marktsegment te kunnen spreken. Er is pas sprake van hetzelfde marktsegment wanneer er op een perceel ruimte voor het stallen van paarden wordt verhuurd én daarbij vergelijkbare diensten worden aangeboden. De Afdeling is van oordeel dat [appellant] in hetzelfde marktsegment werkzaam is als de paardenhouderijen op de percelen aan de [locatie 3] en [locatie 4] in Zwartewaal en de paardenhouderij op het perceel aan de [locatie 5] in Vierpolders. Hiertoe overweegt de Afdeling dat op deze percelen paardenhouderijen worden gevoerd die vergelijkbare diensten aanbieden als de

paardenhouderij van [appellant]. Er worden stallen verhuurd aan particulieren, maar er is geen sprake van een "full-service" pensionstalling, waarbij de onderneming de paarden volledig verzorgt en onderhoudt. Er worden faciliteiten, zoals een rijbak en paddock aangeboden, maar de klanten hebben zelf bepaalde verantwoordelijkheden wat betreft het vervangen van het hooi en het uitmesten van de stal. Er bestaat daarom een zodanige overlap tussen de door deze paardenhouderijen aangeboden diensten en die van [appellant], dat gesproken kan worden van hetzelfde marktsegment.

Voor de overige paardenhouderijen ten aanzien waarvan [appellant] om handhaving heeft verzocht geldt dit niet. De zogenaamde "full service" paardenhouderijen, waaronder Stal de Ronde, verschillen in aard, omvang en diversiteit van de aangeboden diensten zodanig van de paardenhouderij van [appellant] dat geen sprake is van hetzelfde marktsegment. Wat betreft de overige paardenhouderijen heeft het college na onderzoek geconstateerd dat niet is gebleken dat er stalruimte aan particulieren wordt verhuurd. [appellant] heeft het tegendeel niet aannemelijk gemaakt. De door [appellant] overgelegde satellietfoto's, waarop percelen zijn gemarkeerd met symbolen die aangeven dat er op een locatie een paardrijbak, stallen en/of paddocks/longeercirkels aanwezig zijn, zijn daarvoor onvoldoende.

De rechtbank is er, samengevat, terecht van uitgegaan dat er onder de diverse paardenhouderijen die [appellant] heeft genoemd, ook concurrenten zijn.

De betogen slagen niet.

Rechtstreeks betrokken concurrentiebelang?

9. [appellant] betoogt dat de rechtbank heeft miskend dat hij een rechtstreeks belang heeft bij handhaving bij zijn concurrenten. [...]

9.1. Omdat de Afdeling onder 8.2 heeft vastgesteld dat [appellant] als concurrent kan worden aangemerkt van de paardenhouderijen op de percelen [locatie 3] en [locatie 4] in Zwartewaal en de [locatie 5] in Vierpolders, gaat de Afdeling er in beginsel van uit dat zijn concurrentiebelang rechtstreeks is betrokken bij de eventueel te nemen besluiten die betrekking hebben op de ondernemingen op deze drie percelen. Van dit uitgangspunt kan alleen worden afgeweken als is uitgesloten dat er feitelijke gevolgen voor [appellant] zijn als gevolg van de eventueel te nemen besluiten. Naar het oordeel van de Afdeling kan dat evenwel niet worden uitgesloten. Zo kan bijvoorbeeld niet worden uitgesloten dat het uitblijven van handhavend optreden tegen de ondernemingen op de percelen [locatie 3] en [locatie 4] en [locatie 5] er toe leidt dat klanten van [appellant] overstappen naar zijn concurrenten vanwege het verdwijnen van faciliteiten bij zijn paardenhouderij, dan wel vanwege het doorberekenen van de kosten voor legalisatie van dergelijke faciliteiten aan de klanten.

De rechtbank heeft dus ten onrechte geoordeeld dat [appellant] niet is aan te merken als belanghebbende, en dat het college zijn handhavingsverzoek daarom terecht niet heeft opgevat als aanvraag in de zin van artikel 1:3, derde lid van de Awb. Het oordeel van de rechtbank dat de brief van 1 maart 2022 geen besluit is waartegen bezwaar kon worden gemaakt is om die reden eveneens niet juist.

Het betoog slaagt. [...]

JnB 2024, 673

ABRS, 03-07-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2720](#)

college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant.

Awb 1:2

BELANGHEBBENDE. Spoedeisende bestuursdwang. I.c. wordt Heihorsten door het handhavingsbesluit geraakt in een zelfstandig belang en heeft daarom een rechtstreeks belang bij dat besluit, zodat zij als belanghebbende in de zin van artikel 1:2 van de Awb kan worden aangemerkt. Ten tijde van het handhavingsbesluit was Heihorsten de ontwikkelaar van het recreatieparkproject en de houder van de omgevingsvergunning voor de bouw van 100 recreatiewoningen. Heihorsten wordt in haar hoedanigheid van initiatiefnemer, ontwikkelaar, vergunninghouder in wier opdracht de werkzaamheden mede plaatsvonden, verkoper van de te bouwen woningen en toekomstig exploitant van het recreatiepark geraakt in een zelfstandig belang. Vast staat dat het handhavingsbesluit het recreatieparkproject heeft stilgelegd. Het is aannemelijk dat dit directe gevolgen had voor de bestaande bedrijfsvoering van Heihorsten. Het niet kunnen voortzetten van de werkzaamheden als gevolg van de stillegging en de last tot het beëindigd houden van de werkzaamheden heeft tot gevolg gehad dat het project, waar Heihorsten de initiatiefnemer van was, niet volgens de planning kon worden uitgevoerd en dat Heihorsten niet tijdig kon beginnen met de verkoop van de woningen en de exploitatie van het recreatiepark. Deze gevolgen vloeien naar niet enkel voort uit de contractuele relatie tussen Heihorsten en de andere bv's.

JnB 2024, 674

ABRS, 26-06-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2595](#)

college van gedeputeerde staten van Zeeland.

Awb 6:11

VERSCHOONBARE TERMIJNOVERSCHRIJDING. Verlening natuurvergunning. I.c. heeft de rechtbank terecht het beroep ontvankelijk verklaard. Overwogen wordt dat gegeven het feit dat MOB het bestreden besluit niet toegezonden heeft gekregen, ook overigens niet is gebleken van een objectieve aanleiding die MOB ertoe noopte eerder naar de voortgang van de besluitvorming te informeren dan zij heeft gedaan. Er was voor MOB na het verstrijken van de beslistermijn ook geen duidelijk aanwijsbare reden te veronderstellen dat het bestreden besluit inmiddels was genomen. Daarbij wordt betrokken dat de natuurvergunning is verleend voor het vastleggen van de bestaande bedrijfsactiviteiten van [appellante sub 2] en deze vergunning brengt, anders dan bijvoorbeeld een omgevingsvergunning voor het uitbreiden van een inrichting, geen voor derden waarneembare uiterlijke wijzigingen aan de inrichting van [appellante sub 2] met zich mee. Nadat MOB op de hoogte was geraakt van het bestaan van het besluit, heeft zij het beroepschrift ingediend zo spoedig mogelijk als redelijkerwijs kon worden verlangd.

JnB 2024, 675

ABRS, 26-06-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2601](#)

korpschef van politie.

Awb 8:69

OMVANG VAN HET GEDING. Afwijzing verzoek om wijziging of vernietiging van politiegegevens. I.c. is terecht de omvang van het geschil beperkt tot de aandachtsvestiging door te beoordelen of de korpschef deze moest wijzigen of verwijderen. De omvang van het geding wordt namelijk in de eerste plaats begrensd door het besluit waartegen beroep is ingesteld. De bestuursrechter kan voor de beoordeling van dat besluit niet treden buiten de reikwijdte en de strekking die het besluit heeft of gelet op het onderliggende verzoek en de daarop toepasselijke wettelijke bepalingen had behoren te hebben. Dit betekent dat de bestuursrechter in eerste aanleg alleen mag oordelen over het bestreden besluit of gedeelten daarvan. In dit geval wordt de omvang van het geding begrensd door het bestreden besluit dat is genomen naar aanleiding van een verzoek van [appellant] om wijziging of verwijdering van het beleid dat hij alleen aangifte mag doen bij een contactpersoon.

JnB 2024, 676

ABRS, 03-07-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2681](#)

Awb 8:55 lid 4 en 7, 8:104 lid 2 aanhef en onder c

HOGER BEROEP. I.c. is de Afdeling kennelijk onbevoegd om van het hoger beroep tegen de uitspraak op verzet kennis te nemen. Voor zover het betoog van [appellanten] zo moet worden begrepen dat sprake is van schending van een goede procesorde, dan wel fundamentele rechtsbeginselen, omdat zij in verzet niet door de rechtbank zijn gehoord, slaagt het betoog niet. [Appellanten] hebben in hun verzetschrift niet gevraagd om te worden gehoord. Een eerder in de procedure gedaan verzoek om te worden gehoord, anders dan tijdens de verzetprocedure bij de rechtbank, kan niet worden begrepen als een verzoek om in de verzetprocedure te worden gehoord. Omdat er niet is verzocht om in de verzetprocedure te worden gehoord, was de rechtbank, gelet op het bepaalde in artikel 8:55, vierde lid, van de Awb, niet verplicht om hen voor een zitting uit te nodigen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Schadevergoedingsrecht

JnB 2024, 677

MK Rechtbank Rotterdam, 10-04-2024, [ECLI:NL:RBROT:2024:4735](#)

Staat der Nederlanden (de minister van Justitie en Veiligheid).

Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: EVRM) 6

REDELIJKE TERMIJN. I.c. wordt gelet op de overschrijding van de redelijke termijn met meer dan 12 maanden (maar minder dan 18 maanden) de boete met 15% gematigd, tot € 85.000,-. De rechtbank heeft vastgesteld dat in de bestuursrechtspraak (en ook door deze rechtbank zelf) niet eenduidig wordt omgegaan met het matigen van bestuurlijke boetes bij overschrijding van de redelijke termijn. Soms wordt bijvoorbeeld een maximale matiging gehanteerd, maar soms ook niet. In het financieel en economisch bestuursrecht, waar in het algemeen hogere boetes aan de orde zijn, hanteert deze rechtbank voortaan onderstaande uitgangspunten bij overschrijding van de redelijke termijn, met dien verstande dat nieuwe rechtspraak van de hogerberoepsrechters en andere ontwikkelingen aanleiding kunnen zijn om deze uitgangspunten bij te stellen.

Besluit waarbij AFM heeft eiseres een bestuurlijke boete van € 700.000,- heeft opgelegd wegens overtreding van artikel 1 van de Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/590 van de Commissie van 28 juli 2016 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 600/2014 van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot technische reguleringsnormen voor de melding van transacties aan de bevoegde autoriteit (Gedelegeerde Verordening 2017/590) (boetebesluit). [...]

Redelijke termijn

19. Eiseres heeft ter zitting betoogd dat de redelijke termijn is overschreden en vraagt de rechtbank daaraan gevolgen te verbinden. [...]

20. De AFM heeft erop gewezen dat het CBB als hoogste bestuursrechter in dit soort zaken gevolgd moet worden. Het CBB hanteert volgens de AFM bij overschrijding van de redelijke termijn een maximale matiging van € 10.000,- bij hoge boetes.

21. Volgens vaste rechtspraak geldt bij punitieve sancties als uitgangspunt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6, eerste lid, van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) is overschreden als, behoudens bijzondere omstandigheden, de rechtbank niet binnen twee jaar nadat deze termijn is aangevangen uitspraak doet. Overschrijding van de redelijke termijn behoort in beginsel te leiden tot verlaging van de boete, mede afhankelijk van de mate waarin de redelijke termijn is overschreden.

22. Hoofregel is dat de redelijke termijn gaat lopen op het moment dat het bestuursorgaan jegens de beboete een handeling verricht waaraan deze in redelijkheid de verwachting kan ontleen dat aan hem een boete zal worden opgelegd. In de regel is dit moment de datum van het voornemen tot boeteoplegging, in dit geval 23 februari 2021 (zie bijvoorbeeld de uitspraak van het CBB van 4 april 2023, [ECLI:NL:CBB:2023:172](#)). Gesteld noch gebleken is dat er reden is om in dit geval van die hoofregel af te wijken. Evenmin is sprake van bijzondere omstandigheden die maken dat de rechtbank niet binnen twee jaar nadat de redelijke termijn is aangevangen uitspraak had moeten doen. Dit betekent dat de redelijke termijn in deze zaak is overschreden.

23. De rechtbank heeft vastgesteld dat in de bestuursrechtspraak (en ook door deze rechtbank zelf) niet eenduidig wordt omgegaan met het matigen van bestuurlijke boetes bij overschrijding van de redelijke termijn. Soms wordt bijvoorbeeld een maximale matiging gehanteerd, maar soms ook niet.

In het financieel en economisch bestuursrecht, waar in het algemeen hogere boetes aan de orde zijn, hanteert deze rechtbank voortaan onderstaande uitgangspunten bij overschrijding van de redelijke termijn, met dien verstande dat nieuwe rechtspraak van de hogerberoepsrechters en andere ontwikkelingen aanleiding kunnen zijn om deze uitgangspunten bij te stellen.

termijnoverschrijding	matiging boete	maximale matiging
tot 6 maanden	5%	€ 25.000,-
6 tot 12 maanden	10%	€ 50.000,-
12 tot 18 maanden	15%	€ 75.000,-
18 tot 24 maanden	20%	€ 100.000,-
meer dan 24 maanden	naar bevind van zaken	naar bevind van zaken

24. In dit geval acht de rechtbank, zoals hiervoor is overwogen, een boete van € 100.000,- passend en geboden. Gelet op de overschrijding van de redelijke termijn met meer dan 12 maanden (maar minder dan 18 maanden) wordt deze boete met 15% gematigd, tot € 85.000,-. De rechtbank ziet geen bijzondere omstandigheden die tot een andere matiging moeten leiden.

24. Voor de toerekening van de termijnoverschrijding aan de bestuurlijke of de rechterlijke fase geldt dat de bestuurlijke fase onredelijk lang heeft geduurd als deze de duur van een jaar overschrijdt. Hetzelfde geldt voor de rechterlijke fase. Het bestreden besluit is genomen op 8 december 2021. Daarmee is in de bestuurlijke fase geen sprake van een overschrijding van de redelijke termijn. De overschrijding is volledig aan de rechtbank toe te rekenen. Daarom moeten de proceskosten wat betreft het beroep op overschrijding van de redelijke termijn worden vergoed door de Staat der Nederlanden, de minister van Justitie en Veiligheid. [...]

JnB 2024, 678

MK ABRS, 26-06-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2600](#)

Belastingdienst/Toeslagen (thans: de Dienst Toeslagen).

Awb 8:88 lid 1 aanhef en onder c

VERZOEKSCRIFTPROCEDURE. I.c. wordt geoordeeld dat een verzoek om schadevergoeding vanwege (vermeend) onrechtmatig handelen van de rechtbank niet onder het bereik valt van artikel 8:88, eerste lid, aanhef en onder c, van de Awb. Voor zover [appellante] stelt schade te hebben geleden, kan zij daarvoor uitsluitend een vordering bij de civiele rechter instellen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Omgevingswet

JnB 2024, 679

ABRS, 03-07-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2645](#)

college van burgemeester en wethouders van Brielle (nu: Voorne aan Zee).

Invoeringswet Omgevingswet (Iw Ow) 4.1, 4.3, 4.5, 4.23

OMGEVINGSWET. INWERKINGTREDING. OVERGANGSRECHT. HANDHAVING. Met het oog op de rechtsvorming en de rechtspraktijk zet de Afdeling in overwegingen 14 t/m 28 een aantal veel voorkomende situaties uiteen waarbij het in de Iw Ow opgenomen overgangsrecht bij handhaving nadere uitleg behoeft.

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) ("Overgangsrecht Omgevingswet bij handhavingsbesluiten") met stroomschema uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wabo

JnB 2024, 680

MK ABRS, 03-07-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2706](#)

college van burgemeester en wethouders van Zaanstad.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.12 lid 1 aanhef en onder a onder 1°

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. PLATTELANDSWONING. WOON- EN LEEFKLIMAAT.

Verlenen omgevingsvergunning voor het gebruiken van een agrarische bedrijfswoning als plattelandswoning. I.c. wordt geoordeeld dat het college onvoldoende heeft gemotiveerd dat ter plaatse van de plattelandswoning sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Het college heeft onvoldoende onderzocht wat een representatieve invulling van de maximale planologische mogelijkheden is. Het college heeft verder ten onrechte geen rekening gehouden met het woon- en leefklimaat ter plaatse van de voortuin bij deze woning.

[...] 4.1. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (bijvoorbeeld in de uitspraak van 29 juli 2015, [ECLI:NI:RVS:2015:2364](#)), wordt met de norm van een goede ruimtelijke ordening, voor zover deze ziet op de aanvaardbaarheid van het woon- en leefklimaat in een geval als dit, beoogd zowel de belangen van de omwonenden bij een aanvaardbaar woon- en leefklimaat, als de belangen van agrarische bedrijven bij een ongehinderde bedrijfsuitoefening te waarborgen. Zoals de Afdeling verder in die uitspraak heeft overwogen, volgt uit de geschiedenis van de totstandkoming van de Wet plattelandswoningen dat met de figuur van de plattelandswoning is beoogd om de planologische status en niet het feitelijk gebruik van een (voormalige) agrarische bedrijfswoning bepalend te laten zijn voor bescherming tegen milieuhinder. Indien een voormalige agrarische bedrijfswoning wordt bestemd als plattelandswoning maakt deze in planologisch opzicht nog steeds deel uit van de inrichting en wordt deze niet beschermd tegen de milieuemissie van deze inrichting. De inrichting wordt op deze manier niet in haar bedrijfsvoering belemmerd door het gebruik van de (voormalige) agrarische bedrijfswoning als burgerwoning. Dit betekent echter niet zonder meer dat ter plaatse van die woning een aanvaardbaar woon- en leefklimaat is gegarandeerd.

Het college dient een eigen afweging te maken over de aanvaardbaarheid van het woon- en leefklimaat ter plaatse van de woning (uitspraak van de Afdeling van 14 maart 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:820](#)).

Bij de beoordeling of sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat moet niet alleen rekening worden gehouden met de bestaande situatie, maar ook met de maximale planologische mogelijkheden van het plan (zie onder meer de uitspraak van de Afdeling van 19 januari 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:166](#)). Daarbij is het uitgangspunt dat die beoordeling dient te worden gemaakt aan de hand van een representatieve invulling van wat ter plaatse planologisch maximaal is toegestaan (uitspraak van de Afdeling van 17 november 2021 ([ECLI:NL:RVS:2021:2579](#)) en bijvoorbeeld ook de uitspraak van 18 mei 2016 ([ECLI:NL:RVS:2016:1339](#)).

[...] 4.4. Uit de onderzoeken van Craeft blijkt niet dat uitgegaan is van een representatieve invulling van de maximale planologische mogelijkheden vanwege de agrarische bedrijfsvoering van De Taurushoeve. De vraag wat een representatieve invulling is, begint met een beschrijving van wat het bestemmingsplan maximaal mogelijk maakt en vervolgens met een onderbouwing van wat als een "representatieve invulling" daarvan kan worden beschouwd. Deze stappen zijn niet te herleiden uit de aan de besluitvorming ten grondslag gelegde onderzoeken van Craeft. De onderzoeken gaan uit van de vraag of, en zo ja welke, concrete uitbreidingsplannen De Taurushoeve heeft en de vraag welke mogelijkheden het bestemmingsplan biedt om nieuwe gebouwen op te richten. Een wijziging in gebruik en de mogelijkheden om bouwwerken op te richten die geurgevoelig kunnen zijn, zoals bijvoorbeeld mestopslagen, zijn in de onderzoeken niet meegenomen. Hoewel het college zich wat de mogelijkheid van het bouwen van gebouwen betreft, gelet op de ligging van de voorgevel van de bedrijfswoning, terecht op het standpunt heeft gesteld dat er geen uitbreidingsmogelijkheden zijn richting de beoogde plattelandswoning, heeft het miskend dat uit artikel 4.2.9 van de planregels volgt dat bouwwerken overal binnen het bouwvlak kunnen worden gebouwd tot aan de grens met de voortuin van de plattelandswoning, te weten de sloot. Ter zitting is gebleken dat niet uit te sluiten valt dat dichterbij de plattelandswoning ontwikkelingen met gevolgen voor het woon- en leefklimaat mogelijk zijn.

Uit het voorgaande volgt dat het college onvoldoende heeft onderzocht wat een representatieve invulling van de planologische mogelijkheden is. Dit is door de rechtbank niet onderkend.

Het college heeft verder bij de beoordeling van de vraag of sprake is van een goed woon- en leefklimaat ter plaatse van de plattelandswoning ten onrechte geen rekening gehouden met de voortuin bij deze woning. Uit onder meer § 2.3 van het rapport van Craeft van 18 maart 2021 kan worden afgeleid dat de voortuin niet als te beschermen object is gezien en dat de beoordeling van het woon- en leefklimaat heeft plaatsgevonden ter plaatse van de voorzijde van de beoogde plattelandswoning en niet ter plaatse van de voortuin. De Afdeling volgt het college niet in het standpunt van het college ter zitting dat door de plattelandswoning alleen de functie van de woning is veranderd en dat de tuin niet meer beoordeeld hoeft te worden, omdat daar al de bestemming "Tuin" op rustte en dus al rekening zou zijn gehouden met de vraag of ter plaatse sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Ook het karakter van de tuin is gewijzigd, nu het om de voortuin bij een plattelandswoning gaat en niet langer om een voortuin bij een bedrijfswoning. Dat, zoals ter zitting eveneens is aangevoerd, de voortuin door [vergunninghouders] niet wordt gebruikt, is, daargelaten of dit inderdaad zo is, voorts niet relevant, omdat bestaand gebruik op elk moment kan worden gewijzigd. [...]

[...] Uit het voorgaande volgt dat het college onvoldoende heeft gemotiveerd dat ter plaatse van de plattelandswoning sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. [...]

JnB 2024, 681

MK ABRS, 29-05-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2225](#)

college van burgemeester en wethouders van Veere.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.5, 2.7

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. GEFASEERD. BOUWFASE. STIKSTOF.

Omgevingsvergunning eerste fase voor het realiseren van een zogenoemd vitaliteitshotel. Het college kan geen omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan verlenen indien en voor zover het op voorhand in redelijkheid had moeten onderkennen dat het gebiedsbeschermingsregime in de Wnb aan de uitvoerbaarheid van het project in de weg stond. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (vergelijk de uitspraak van 18 juli 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:2449](#)) moet een aanvraag voor een Wnb-vergunning betrekking hebben op alle activiteiten die tezamen één project vormen. Op die wijze is gewaarborgd dat de gevolgen van het gehele project voor het Natura 2000-gebied bij de beoordeling van een vergunning worden betrokken. De Afdeling is daarom van oordeel dat in het kader van de uitvoerbaarheid ook de stikstofuitstoot in de bouwfase bij de beoordeling dient te worden betrokken. De Afdeling ziet evenwel in dit geval in wat de stichting heeft aangevoerd op voorhand geen aanleiding voor het oordeel dat de stikstofemissie in de bouwfase aan de uitvoerbaarheid van het project in de weg staat. Daarvoor is van belang dat in de bouwfase, naar door het college is gesteld en door de stichting niet is bestreden, emissieloos materieel ingezet kan worden, waardoor zonder emissie gebouwd kan worden.

JnB 2024, 682

Rechtbank Noord-Nederland, 26-06-2024, [ECLI:NL:RBNNE:2024:2521](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente De Fryske Marren.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1, 2.27

Besluit omgevingsrecht (Bor) 2.2aa, 6.10a

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7, 2.8

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. NATUURBESCHERMING. BIOGASHUB. PROJECT.

Omgevingsvergunningen voor 16 mono-mestvergisters. I.c. wordt geoordeeld dat het college zich niet zonder meer op het standpunt kon stellen dat de toevoer van mest en de verwerking van digestaat niet onlosmakelijk zijn verbonden met de mestvergisting en niet betrokken hoefde te worden bij de beoordeling van de vergunningaanvraag. Nu niet duidelijk is waar het college ten aanzien van het gehele mestvergistingsproces van is uitgegaan, kon het college op grond van de voorliggende informatie ook niet op voorhand uitsluiten dat er geen significante effecten zijn op een Natura 2000 gebied. Verder kon het college zich met de voorliggende aanvraag niet op het standpunt stellen dat het biogas op meerdere manieren kan worden benut en daarom geen sprake is van één project. Strijd met het motiverings- en zorgvuldigheidsbeginsel.

[...] 1. In deze uitspraak beoordeelt de rechtbank de beroepen van eisers sub 1 en eiseres sub 2 tegen de verleende omgevingsvergunningen voor het plaatsen van in totaal 16 mono-mestvergisters.

[...] Wet natuurbescherming

[...] 8.3.1. De rechtbank moet daarom ten eerste beoordelen of voor elk van de mestvergisters afzonderlijk op voorhand door het college kon worden uitgesloten dat sprake is van significante

effecten op een Natura-2000 gebied, waardoor geen sprake is van een vergunningplicht op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb en geen vvgb van de provincie vereist is. Daarnaast moet de rechtbank beoordelen of het college zich op het standpunt kon stellen dat de mestvergisters niet gezamenlijk één project vormen en daarom in het kader van de Wnb afzonderlijk van elkaar moeten worden beoordeeld.

8.3.2. De 16 mono-mestvergisters bevinden zich op verschillende agrarische percelen rondom Joure. Deze percelen liggen op enkele kilometers van Natura 2000 gebieden 'Sneekstermeergebied' en 'Rottige Meenthe en Brandeweer'.

8.3.3. Ten aanzien van het standpunt dat de mestvergisters afzonderlijk van elkaar potentieel significante effecten kunnen hebben overweegt de rechtbank als volgt. Het college heeft in het bestreden besluit enkel op grond van algemene onderzoeken geconcludeerd dat het mestvergistingsproces op zichzelf niet leidt tot extra uitstoot van ammoniak. Er zijn bijvoorbeeld geen Aerius-berekeningen gemaakt voor de gebruiksfase van de mestvergisters. De rechtbank overweegt dat het daarom niet inzichtelijk is van welk mestvergistingsproces het college uitgaat en welke onderdelen van het proces het college wel en niet bij zijn beoordeling heeft betrokken. Uit de bijlagen bij de aanvragen blijkt dat voor het mestvergistingsproces bedrijfseigen mest wordt gebruikt. Verder blijkt uit de bijlagen bij de aanvragen dat het digestaat, dat na het vergistingsproces overblijft, wordt uitgereden op het land. Het college stelt dat de aanvraag enkel ziet op de mestvergistingsinstallatie en dat processen als het toevoeren van de mest, eventuele stalaanpassingen in verband hiermee en het uitrijden van digestaat geen onderdeel vormen van de aanvraag. Echter, zoals eisers terecht stellen, kan de mestvergistingsinstallatie niet functioneren zonder de toevoer van mest en zal het digestaat dat door het vergistingsproces als restproduct ontstaat op de een of andere manier moeten worden verwerkt. De rechtbank is daarom van oordeel dat het college zich niet zonder meer op het standpunt kon stellen dat deze processen niet onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden en niet betrokken hoefde te worden bij de beoordeling van de vergunningaanvraag. Nu niet duidelijk is waar het college ten aanzien van het gehele mestvergistingsproces, inclusief bijvoorbeeld het uitrijden van digestaat, van is uitgegaan, kon het college naar het oordeel van de rechtbank op grond van de voorliggende informatie ook niet op voorhand uitsluiten dat er geen significante effecten zijn op een Natura 2000 gebied. Daarbij betreft de rechtbank dat uit het door eisers naar voren gebrachte onderzoek van de WUR volgt dat de uiteindelijke ammoniakemissie afhangt van meerdere factoren zoals het toepassen van dagontmesting en het aanpassen van de stalvloer.

Voor zover de gemachtigde van vergunninghouders ter zitting heeft aangevoerd dat wegens de afbouw van derogatie sowieso sprake zal zijn van een afname van ammoniakemissie, overweegt de rechtbank dat niet is gebleken dat het college dit bij zijn beoordeling heeft betrokken. Voor zover het college dit alsnog bij de beoordeling zou betrekken, zou het college daarbij overigens aandacht moeten besteden aan de vraag of dit als een toekomstige ontwikkeling moet worden gezien en of dit als mitigerende maatregel kan worden ingezet. Dat ligt nu echter niet ter beoordeling bij de rechtbank voor. Gelet op het voorgaande is het bestreden besluit in strijd met het motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel. Deze beroepsgrond slaagt daarom.

8.3.4. Ten aanzien van de vraag of de 16 mono-mestvergisters gezamenlijk als één project moeten worden aangemerkt overweegt de rechtbank als volgt. Om te beoordelen of sprake is van één project is van belang of sprake is onlosmakelijke samenhang tussen de activiteiten, er alternatieven zijn om de activiteiten te kunnen ontplooiën en wat de afstand is tussen de activiteiten.⁴De rechtbank overweegt dat ook voor de beoordeling of sprake is van één project niet duidelijk is van welke situatie het college uitgaat. Uit de bijlagen bij de aanvragen volgt dat het de bedoeling is dat de 16

mestvergisters samen één biogashub gaan vormen. Het college heeft zich op het standpunt gesteld dat het biogas niet per definitie hoeft te worden aangewend voor de biogashub. Het biogas zou ook binnen het eigen bedrijf kunnen worden benut of via een ander gasnetwerk kunnen worden geleverd. Echter, zoals het college ook zelf ter zitting heeft bevestigd, zijn voor benutting voor het eigen bedrijf of de eigen woning nog aanvullende voorzieningen nodig. Dan zou gebruik moeten worden gemaakt van een warmtekrachtkoppeling installatie (WKK). In de aanvraag die voorligt is zo'n installatie niet voorzien. Voor levering via het aardgasnetwerk zouden ook nog aanvullende processen nodig zijn. De rechtbank volgt het college verder niet in het standpunt dat alleen naar het vergistingsproces an sich moet worden gekeken en niet naar de benutting van het biogas. Het vergistingsproces levert immers biogas op en dat zal op een of andere manier benut moeten worden. Uit de aanvragen blijkt duidelijk dat het de bedoeling is het biogas te transporteren via een gezamenlijk gasleidingnetwerk. Naast de toelichting in de bijlagen bij de aanvragen staat ook in de omschrijving van elk aanvraagformulier dat de mestvergister "hoort bij een project waarbij meerdere vergisters biogas gaan leveren aan JDE". Ook staat op de tekeningen de vermelding "positie aansluiting biogasleiding". Het college moet de aanvraag beoordelen zoals die voorligt. Met de voorliggende aanvraag kon het college zich naar het oordeel van de rechtbank niet op het standpunt stellen dat het biogas op meerdere manieren kan worden benut en daarom geen sprake is van één project. Het bestreden besluit is daarom in strijd met het motiveringsbeginsel en zorgvuldigheidsbeginsel. [...]

JnB 2024, 683

Tussenuitspraak Rechtbank Oost-Brabant, 27-05-2024, [ECLI:NL:RBOBR:2024:2230](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Cranendonck, het college.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 onder c, 2.12 lid 1 onder a onder 2°

Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II, artikel 4 onderdeel 11

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. WOON- EN LEEFKLIAMAAT. Omgevings-vergunning o.m. voor het hobbymatig houden van dieren. I.c. wordt geoordeeld dat het college onvoldoende heeft geborgd dat vanwege de omgevingsvergunning ten hoogste sprake kan zijn van het hobbymatig houden van dieren. Het hobbymatig houden van dieren op een woonbestemming is toegelaten, maar dat wil niet zeggen dat hier onbeperkt dieren kunnen worden gehouden. Dat hangt af van de omstandigheden van het geval. In het verlengde hiervan had het college de uitstraling van het hobbymatig houden van dieren in zijn totaliteit, dus zowel op de woonbestemming als de agrarische bestemming moeten bezien. Het voorschrift met een ammoniakgrenswaarde dat de aantallen moet beperken, is moeilijk te handhaven.

[...] 4. [...] – Vergunninghouder heeft op 8 juli 2022 een vergunning aangevraagd voor het tijdelijk voor een periode van 10 jaar gebruiken van de agrarische gronden voor het hobbymatig houden van dieren.

[...] 5. Het college heeft met het primaire besluit 1 de gevraagde omgevingsvergunning verleend. [...]

[...] Woon- en leefklimaat

[...] 7.1. Het college heeft zich op het standpunt gesteld dat het de ruimtelijke effecten van wat op grond van het bestemmingsplan al is toegestaan, buiten beschouwing kan laten. Hiervoor verwijst het college ook naar de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Afdeling) van 19 februari 2020.2 Het hobbymatig houden van dieren is volgens het college binnen de woonbestemming al toegestaan, en kan dus buiten beschouwing worden gelaten. Het hobbymatig houden van dieren binnen de agrarische bestemming is qua aard, omvang en intensiteit ruimtelijk gezien ondergeschikt aan het houden van landbouwdieren met een commercieel oogmerk.

[...] 7.3. Het hobbymatig houden van dieren op een woonbestemming is toegelaten, maar dat wil niet zeggen dat hier onbeperkt dieren kunnen worden gehouden. Dat hangt af van de omstandigheden van het geval. In het bijzonder is bepalend of de ruimtelijke uitstraling van dit gebruik, gezien zijn aard, omvang en intensiteit van dien aard is dat deze planologisch gezien niet meer valt te rijmen met de door de planwetgever aan het perceel gegeven woonfunctie. Daarbij acht de rechtbank verschillende omstandigheden van belang zoals het aantal en de soort dieren, de manier waarop deze gehouden worden en de continuïteit daarvan, de vraag of de dieren alleen voor eigen gebruik zijn, de overlast die van het houden van de dieren uitgaat en de aard van de omgeving van het perceel (landelijk of stedelijk gebied). Hierbij kan ook de vraag worden betrokken of het houden van de dieren een omvang heeft die vergelijkbaar is met een bedrijfsmatige omvang.

7.4. In het verlengde hiervan is de rechtbank is van oordeel dat het college de uitstraling van het hobbymatig houden van dieren in zijn totaliteit, dus zowel op de woonbestemming als de agrarische bestemming had moeten bezien. Dit strookt ook met de bedoelingen van vergunninghouder die ter zitting heeft aangegeven dat de dieren die 's-nachts verblijven in de schuur, overdag verblijven op de gronden met de agrarische bestemming. Het college past het uitgangspunt dat bij een vergunning voor het gebruik in strijd met het bestemmingsplan het bestaande legale gebruik buiten beschouwing kan blijven, op een verkeerde manier toe. Dit uitgangspunt heeft alleen betrekking op gebruik op het perceel zelf, niet op het naburige perceel. Een andere uitleg zou kunnen betekenen dat het hobbymatig houden van dieren op het perceel met de woonbestemming is toegelaten naast (en tegelijkertijd met) het hobbymatig houden van dieren op het perceel met de agrarische bestemming maar dat beide activiteiten tezamen een onaanvaardbare ruimtelijke uitstraling hebben. Ook al zouden de afzonderlijke delen niet in strijd zijn met een goede ruimtelijke ordening, het geheel zou dan mogelijk wel in strijd zijn met een goede ruimtelijke ordening en dat kan niet de bedoeling zijn. Door het uitgangspunt te strikt toe te passen, heeft het college onvoldoende gemotiveerd dat de gevolgen voor het woon- en leefklimaat van het hobbymatig houden van dieren op beide percelen aanvaardbaar zijn. De rechtbank is verder van oordeel dat het college de ruimtelijke uitstraling van het benutten van de agrarische bestemming overschat, mede gelet op het feit dat in de nabije omgeving geen agrarische gebouwen of bouwvlakken zijn gelegen.

7.5. In het bestreden besluit is daarom onvoldoende onderbouwd dat de gevolgen van het houden van dieren geen onevenredige gevolgen hebben voor het woon- en leefklimaat van eisers.

[...] 8.5. De rechtbank stelt vast dat het college heeft beoogd een zekere flexibiliteit aan te brengen in de vergunning door een wisselende samenstelling van diersoorten te vergunnen. Er staan geen specifieke diersoorten en aantallen als voorschrift in de omgevingsvergunning. In plaats daarvan heeft het college het aantal dieren wat vergunninghouder maximaal kan houden willen begrenzen door middel van het opnemen van een grenswaarde voor ammoniak van 15,26 kg per jaar. Door het aantal dieren van een bepaalde diercategorie dat vergunninghouder houdt te vermenigvuldigen met de in Bijlage I van de Rav bij die diersoort horende emissiefactor, kan worden berekend of de grenswaarde voor ammoniak wordt overschreden, of niet. Daarbij gaat het college er kennelijk van uit dat wanneer de grenswaarde voor ammoniak van 15,26 kg per jaar niet wordt overschreden, er nog sprake is van hobbymatig houden van dieren.

8.6. Naar het oordeel van de rechtbank schiet deze werkwijze van het college op een aantal punten te kort.

- Het is niet duidelijk waarom een grenswaarde voor ammoniak van 15,26 kg per jaar in dit geval een hobbymatig karakter inhoudt. De rechtbank overweegt daarbij dat uitgaande van de emissiefactoren die vergunninghouder in de als bijlage bij de aanvraag behorende ruimtelijke onderbouwing noemt,

binnen de grenswaarde voor ammoniak van 15,26 kg per jaar bijvoorbeeld 224 kraanvogels of 48 kippen gehouden kunnen worden. Het college heeft niet onderbouwd dat ook bij die aantallen nog sprake is van een hobbymatig karakter, gelet op de ruimtelijke uitstraling daarvan.

- Het college tracht aan te sluiten bij emissiefactoren uit de Rav, maar de koppeling met de Rav ontbreekt in de voorschriften. Hierdoor is onduidelijk van welke norm per diersoort dient uit te gaan. De Rav kent bovendien niet voor alle diersoorten die vergunninghouder zegt te willen houden een emissiefactor.

- De rechtbank is er mee bekend dat het onmogelijk is om de ammoniakemissie van dieren in de buitenlucht te meten. De rechtbank vraagt zich af hoe handhaving van de emissiegrenswaarde in dat geval mogelijk is.

8.7. Gelet op het voorgaande heeft het college naar het oordeel van de rechtbank onvoldoende geborgd dat vanwege de omgevingsvergunning ten hoogste sprake kan zijn van het hobbymatig houden van dieren. Daarom heeft het college ook onvoldoende gemotiveerd dat het de ruimtelijke effecten van het houden van de dieren binnen de woonbestemming buiten beschouwing kon laten. Het college heeft ter zitting nog gesteld dat het te allen tijde moet gaan om het hobbymatig houden van dieren en dat ook hier op kan worden gehandhaafd. Het probleem is dat niet eenduidig is in regelgeving, rechtspraak of vakliteratuur wat onder 'hobbymatig' moet worden verstaan. Zoals aangegeven hangt dit af van de omstandigheden van het geval. Dit kan leiden tot discussie in een handhavingszaak. Partijen procederen al bij de Afdeling in een hoger beroep in de handhavingsprocedure die heeft geleid tot de uitspraak van deze rechtbank van 24 december 2021 (zaaknummers: SHE 21/22 en SHE 21/31) en hebben baat bij duidelijke voorschriften. Het bestreden besluit is in strijd met artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) onzorgvuldig voorbereid en in strijd met artikel 7:12, eerste lid, van de Awb niet voorzien is van een deugdelijke motivering. Deze beroepsgrond slaagt dus. [...]

Jurisprudentie Wabo-milieu:

- MK ABRS, 26-06-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2587](#);
- Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 13-06-2024, [ECLI:NL:RBZWB:2024:4052](#);
- Rechtbank Oost-Brabant, 02-05-2024, [ECLI:NL:RBOBR:2024:1775](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

JnB 2024, 684

MK ABRS, 19-06-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2505](#)

college van burgemeester en wethouders van Breda.

Activiteitenbesluit milieubeheer (hierna: Activiteitenbesluit) 2.17

Wet milieubeheer 1.1 lid 4

ACTIVITEITENBESLUIT. INRICHTING. Weigering handhavingsverzoek tegen aanwezigheid en gebruik acculaadstation voor elektrische auto's op terrein hotel. I.c. wordt geoordeeld dat het college terecht alleen het geluid van het acculaadstation en de opladende auto's bij het onderzoek heeft betrokken en niet ook het geluid dat afkomstig is vanaf het hotel. Omdat de grenswaarden uit artikel 2.17 van het Activiteitenbesluit normen vormen voor een inrichting, moet het geluid vanaf de hele inrichting worden beoordeeld. De vraag of ook rekening moet worden gehouden met het geluid van het hotel omdat sprake is van één inrichting, maakt dus deel uit van de toepassing van de betrokken norm. Dat het handhavingsverzoek alleen ging over het geluid afkomstig van het acculaadstation, kan dus geen reden zijn om de vraag of sprake is van een inrichting niet te beantwoorden. In de vraag of het acculaadstation teveel geluid produceert zit namelijk al ingebakken de vraag of het laadstation en het hotel een inrichting zijn. I.c. liggen het hotel met parkeerplaats en het acculaadstation weliswaar in elkaars onmiddellijke nabijheid, maar behoren zij toch niet tot dezelfde inrichting. Het hotel en het acculaadstation hebben geen technische, organisatorische of functionele binding met elkaar.

Overige jurisprudentie Activiteitenbesluit milieubeheer:

- MK ABRS, 19-06-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2423](#);
- MK ABRS, 03-07-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2707](#);
- Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 17-06-2024, [ECLI:NL:RBZWB:2024:4128](#);
- Voorzieningenrechter Rechtbank Den Haag, 20-06-2024, [ECLI:NL:RBDHA:2024:9425](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2024, 685

MK Rechtbank Overijssel, 27-06-2024, [ECLI:NL:RBOVE:2024:3390](#)

college van gedeputeerde staten van Overijssel, verweerder.

Wet natuurbescherming (Wnb) 3.5, 3.10, 3.11

NATUURBESCHERMING. HANDHAVING. OVERTREDER. Last onder dwangsom aan eiser als beheerder van de MBT-route tot het gedeeltelijk afsluiten van singletracks op deze route in het Natura 2000-gebied de Sallandse Heuvelrug. I.c. wordt geoordeeld dat eiser niet kan worden aangemerkt als overtreder van de artikelen 3.5 en 3.10 van de Wnb. Eiser heeft wel de zorgplicht van artikel 1.11 van de Wnb overtreden. Uit onderzoek blijkt dat er daadwerkelijk beschermde dieren in het hele gebied aanwezig zijn en dus overal op de MTB-route gedood of verstoord kunnen worden, wat ook daadwerkelijk gebeurt, terwijl eiser daarnaar geen onderzoek heeft verricht ten tijde van de aanleg en ingebruikname van die MTB-route, noch in een later stadium. Eiser heeft voorts onvoldoende maatregelen genomen om het doodrijden van beschermde diersoorten te voorkomen. Handhavend optreden is niet disproportioneel of onevenredig.

[...] Ten aanzien van overtreding artikelen 3.5, eerste en tweede lid, en/of artikel, 3.10, eerste lid, van de Wnb (opzettelijk doden of opzettelijk verstoren van beschermde diersoorten)

[...] 6.11 Eiser kan naar het oordeel van de rechtbank in het onderhavige geval niet worden aangemerkt als overtreder van de artikelen 3.5 en 3.10 van de Wnb.

6.12 Niet in geschil is dat eiser niet degene is die zelf feitelijk dieren op de route doodt of verstoort. Hij is de beheerder van de MTB-route en stelt die route open voor het gebruik daarvan door het publiek. Dat publiek, meer specifiek de MTB'ers, doodt of verstoort in voorkomende gevallen – volgens alle partijen per ongeluk – de dieren.

6.13 Daargelaten of eiser in de gegeven omstandigheden als pleger, medepleger of functioneel dader van het doden/verstoren van de dieren kan worden aangemerkt, kan naar het oordeel van de rechtbank in dit geval niet worden gezegd dat eiser, alleen door het openstellen van de MTB-route willens en wetens de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat beschermde dieren worden gedood of verstoord.

6.14 De enkele vaststelling dat eiser wist dat in het gebied waar de MTB-route ligt beschermde diersoorten voorkomen en dat door het openstellen van de route de kans bestond dat deze dieren op de singletracks (kunnen) worden aangereden door derden, kan naar het oordeel van de rechtbank niet zonder meer het oordeel dragen dat eiser die kans, voor zover deze al aanmerkelijk is, bewust heeft aanvaard. Daarbij is van belang dat de maatregelen die eiser in de loop van de tijd heeft getroffen op en rond de singletracks, zoals het creëren van zandbanken en minder aantrekkelijk maken van de paden voor de dieren, naar het oordeel van de rechtbank niet anders kunnen worden uitgelegd dan als pogingen om het doden of verstoren van beschermde dieren juist te voorkomen.

6.15 Gelet hierop kan eiser niet de door verweerder tegengeworpen overtreding hebben begaan. Om die reden was verweerder niet bevoegd handhavend tegen eiser op te treden en hem een last onder dwangsom op te leggen ter zake van de overtreding van de artikelen 3.5, eerste en tweede lid, en 3.10, eerste lid, van de Wnb.

Ten aanzien van overtreding artikel 1.11 van de Wnb (zorgplicht)

[...] 7.11 Niet in geschil is dat eiser noch bij de oorspronkelijke aanleg van de MTB-route in 2002, noch bij de wijziging van de route in 2015/2016, toen de singletracks zijn aangelegd, onderzoek heeft

gedaan naar de gevolgen daarvan voor beschermde diersoorten. De wijzigingen aan de route zijn wel getoetst op gebiedsbescherming, maar niet op soortenbescherming.

7.12 Nu uit onderzoek door de NDFF en door verweerder blijkt dat er daadwerkelijk beschermde dieren, te weten zandhagedissen, hazelwormen en levendbarende hagedissen, in het hele gebied aanwezig zijn en dus overal op de MTB-route gedood of verstoord kunnen worden, wat ook daadwerkelijk gebeurt, terwijl eiser daarnaar geen onderzoek heeft verricht ten tijde van de aanleg en ingebruikname van die MTB-route, noch in een later stadium, heeft eiser naar het oordeel van de rechtbank de op hem rustende zorgplicht van artikel 1.11 van de Wnb geschonden.

7.13 Eiser heeft voorts onvoldoende maatregelen genomen om het doodrijden van beschermde diersoorten te voorkomen. Weliswaar heeft eiser in samenwerking met Staatsbosbeheer en grondeigenaren een aantal voorzieningen getroffen, zoals het creëren van zandbanken en minder aantrekkelijk maken van de paden voor de dieren door het aanbrengen van schelpengrit, maar deze voorzieningen hebben niet kunnen voorkomen dat er nog steeds beschermde dieren worden doodgereden op de singletracks. Dat eiser de getroffen voorzieningen blijkbaar zelf ook niet toereikend vindt, blijkt naar het oordeel van de rechtbank uit het feit dat eiser, toen er discussie ontstond over het risico op het doden van reptielen door het gebruik van de MTB-route, niet alleen het deel van de route heeft afgesloten waarop de last uit het primaire besluit zag, maar uit voorzorg ook uit eigen beweging andere delen van de route heeft afgesloten.

7.14 Gelet op het voorgaande is de rechtbank van oordeel dat eiser de zorgplicht van artikel 1.11 van de Wnb heeft overtreden, zodat verweerder bevoegd was om handhavend op te treden door eiser te gelasten alle singletracks van de MTB-route af te sluiten en afgesloten te houden gedurende de periode van 1 april tot en met 30 september, zijnde de periode waarin de genoemde dieren actief zijn.

7.15 Eiser kan de overtreding ongedaan maken door alsnog onderzoek te doen en zo nodig adequate maatregelen te treffen om het doodrijden van beschermde dieren tegen te gaan.

Weliswaar is dit in het bestreden besluit alleen vermeld in het kader van de overtreding van de artikelen 3.5 en 3.10 van de Wnb, maar gelet op wat daarover is vermeld op bladzijde 4 van het bestreden besluit gaat de rechtbank ervan uit dat dit eveneens geldt voor de overtreding van artikel 1.11 van de Wnb. Uit het onderzoek zou kunnen blijken dat de beschermde dieren op delen van de route niet voorkomen of dat maatregelen kunnen worden getroffen om doodrijden te voorkomen, bijvoorbeeld in de vorm van zoneringsmaatregelen.

[...] Last onevenredig en disproportioneel?

8.1 Eiser vindt de last onevenredig en disproportioneel in verhouding tot de daarmee te dienen belangen. [...]

[...] 8.4 De rechtbank volgt eiser niet in dit standpunt. Het risico van wildrijden bij afsluiting van de singletracks op de gehele route, maakt naar het oordeel van de rechtbank niet dat de last onevenredig of disproportioneel is. Daarbij heeft de rechtbank in aanmerking genomen dat op de zitting van de zijde van eiser is gezegd dat uit beschikbare gegevens over wildrijden is gebleken dat het 'uitwaaiereffect' bij sluiting van de route afhankelijk is van verschillende omstandigheden, zoals het seizoen en het weer. In het afgelopen seizoen 2023 is het wildrijden meegevallen. Het wildrijden nam alleen aan het begin van de afsluiting toe omdat de mensen eraan moesten wennen dat de MTB-route gesloten was en zodoende probeerden de afsluitingen te omzeilen. Na verloop van tijd werd dat minder. Pas aan het eind van de afsluitingsperiode, bij aanvang van het winterseizoen, nam het wildrijden weer toe.

8.5 Daar komt bij dat de gevolgen van illegaal wildfietsen voor risico zijn van de overtreder(s). In het gebied zijn diverse toezichthouders actief, die onder andere zijn belast met het toezicht op het wildfietsen en het tegengaan daarvan.

8.6 Ten slotte is de rechtbank van oordeel dat de omstandigheid dat elders op de Sallandse Heuvelrug noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden aan het bos plaatsvinden, met mogelijk tijdelijke verstoring van flora en fauna tot gevolg, niet betekent dat verweerder daarom niet handhavend zou mogen optreden tegen overtredingen van de Wnb in het gebied. [...]

[...] 11.1 Het beroep is gegrond en het bestreden besluit van 24 mei 2022 komt voor vernietiging in aanmerking voor zover dat ziet op de afzetting van de in het besluit van 2 september 2022 genoemde delen van de MTB-route, alsmede voor zover de last onder dwangsom is opgelegd wegens overtreding van de artikelen 3.5 en 3.10 van de Wnb. Voor het overige is het beroep ongegrond en kan het bestreden besluit in stand blijven. [...]

Zie in dit verband ook de uitspraken van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RBOVE:2024:3391](#) en [ECLI:NL:RBOVE:2024:3392](#).

JnB 2024, 686

Voorzieningenrechter Rechtbank Den Haag, 20-06-2024, [ECLI:NL:RBDHA:2024:9594](#)

college van gedeputeerde staten van Zuid-Holland, het college.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7

NATUURBESCHERMING. HANDHAVING. Weigering college om op grond van de Wnb handhavend op te treden tegen de uitbreiding van de veehouderij van belanghebbende met een nieuwe vleesvarkensstal. Belanghebbende is een zogenoemde PAS-melder. Het natuurbelang is naar het oordeel van de voorzieningenrechter niet met de vereiste zorgvuldigheid in kaart gebracht. De conclusie dat het wegnemen van de geringe depositie van de vleesvarkensstal in dit geval geen meetbaar of merkbaar effect zou hebben op de oppervlakte of kwaliteit van de habitattypen is daardoor ook niet deugdelijk gemotiveerd. Nu het college het natuurbelang nog niet voldoende in kaart heeft gebracht, kon het college naar het oordeel van de voorzieningenrechter in redelijkheid niet tot het standpunt komen dat handhaving onevenredig is in verhouding tot het daarmee te dienen natuurbelang. Het bestreden besluit berust daarom op een gebrekkige belangenafweging.

[Naar inhoudsopgave](#)

Waterwet

Jurisprudentie Waterwet:

- ABRS, 03-07-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2705](#);
- Rechtbank Limburg, 13-06-2024, [ECLI:NL:RBLIM:2024:3336](#);
- Rechtbank Limburg, 13-06-2024, [ECLI:NL:RBLIM:2024:3337](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB 2024, 687

MK CRvB, 18-06-2024, [ECLI:NL:CRVB:2024:1255](#)

college van burgemeester en wethouders van Helmond.

Participatiewet (Pw) 17 lid 2

PARTICIPATIEWET. Het college heeft terecht geconcludeerd dat appellant de op hem rustende medewerkingsverplichting heeft geschonden door niet mee te werken aan het huisbezoek. Ook heeft het college terecht geconcludeerd dat het recht op bijstand in de te beoordelen periode daardoor niet is vast te stellen.

Informed consent [...]

4.4.2. In dit geval zijn de medewerkers van het college niet binnengetreden in de woning aan het opgegeven adres. Van schending van het huisrecht zoals bedoeld in artikel 8 van het EVRM kan dus geen sprake zijn. Het vereiste van 'informed consent' dient enkel om dat huisrecht te beschermen. De vraag of appellant wel of niet een geldige toestemming, namelijk 'informed consent', heeft gegeven voor het huisbezoek heeft in dit geval dus geen betekenis.

Informeren over de gevolgen van het weigeren van toestemming voor een huisbezoek [...]

4.5.2. Appellant is bij het verzoek om toestemming voor het huisbezoek gewezen op de eventuele gevolgen van een weigering van die toestemming. [...]

4.5.3. Uit dit gesprek moest het appellant redelijkerwijs duidelijk zijn dat aan de weigering van een huisbezoek mogelijk nadelige gevolgen verbonden waren, in de zin van een afwijzing van zijn aanvraag. Appellant heeft immers uit het gesprek kunnen opmaken en begrijpen dat het niet toestaan van het huisbezoek aansluitend aan het gesprek, betekende dat afwijzing van zijn aanvraag een reële mogelijkheid was. Dat geldt des te meer omdat het college een paar maanden daarvoor een eerdere aanvraag om bijstand van appellant had afgewezen omdat appellant geweigerd had om mee te werken aan een huisbezoek. De aanleiding voor beide voorgenomen huisbezoeken was dezelfde, namelijk twijfel over de woonsituatie van appellant. Beide keren wilden de sociaal rechercheurs bekijken of appellant een gezamenlijke huishouding voerde met X. Dat ook de tweede weigering een afwijzing van de aanvraag tot gevolg zou kunnen hebben moest appellant daarom duidelijk zijn.

4.5.4. Anders dan appellant heeft betoogd, leidt het feit dat de sociaal rechercheurs niet onomwonden hebben meegedeeld dat bij weigering van de toestemming de aanvraag zou worden afgewezen niet tot de conclusie dat appellant onvoldoende was geïnformeerd om een juiste afweging te kunnen maken. In het algemeen volstaat de mededeling dat de weigering gevolgen kan hebben voor het recht op bijstand. Dit is vaste rechtspraak.[...] Daarbij komt dat de sociaal rechercheurs niet bevoegd en niet in staat waren om bij het verzoek om toestemming al mee te delen dat bij weigering van toestemming de aanvraag zou worden afgewezen.

4.5.5. Uit wat onder 4.5.2 en 4.5.3 is weergegeven en is overwogen volgt dat het appellant ook redelijkerwijs duidelijk moet zijn geweest wat de aanleiding en het doel van het huisbezoek was.

Zwaarwegend belang om toestemming voor het huisbezoek te weigeren [...]

4.6.1. Onder bepaalde omstandigheden kan het weigeren van de medewerking aan een huisbezoek de betrokkene niet worden tegengeworpen. Maar in het algemeen komt groot gewicht toe aan het belang van een bijstandverlenende instantie om – zo nodig – onmiddellijk een huisbezoek af te leggen om een door de betrokkene opgegeven woonsituatie te verifiëren. De reden daarvan is dat de mogelijkheid bestaat dat in die woonsituatie voor het huisbezoek een wijziging wordt aangebracht,

waardoor dit controlemiddel veel minder effectief is. De bijstandverlenende instantie mag daarom van de betrokkene verlangen dat hij medewerking verleent aan een onmiddellijk af te leggen huisbezoek. Toch kan mogelijk het weigeren van de medewerking de betrokkene niet worden tegengeworpen als de betrokkene een zwaarwegend belang heeft dat de weigering rechtvaardigt. Dit is vaste rechtspraak.[...]

4.6.2. Appellant heeft een dergelijk zwaarwegend belang niet aannemelijk gemaakt. De enkele stelling dat hij zich achteraf gezien onvolledig geïnformeerd voelde is daarvoor onvoldoende.

4.7. Uit 4.3 tot en met 4.6.2 volgt dat het college terecht heeft geconcludeerd dat appellant de op hem rustende medewerkingsverplichting heeft geschonden door niet mee te werken aan het huisbezoek. Ook heeft het college terecht geconcludeerd dat het recht op bijstand in de te beoordelen periode daardoor niet is vast te stellen.

Conclusie en gevolgen

4.8. Het hoger beroep slaagt dus niet. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Volksverzekeringen

JnB 2024, 688

MK CRvB, 10-06-2024, [ECLI:NL:CRVB:2024:1194](#)

Raad van bestuur van de Svb.

Algemene nabestaandenwet (Anw)

NABESTAANDENWET. PREJUDICIËLE VRAGEN ([ECLI:NL:CRVB:2022:1793](#)). UITSPRAAK NAAR AANLEIDING VAN ARREST HVJEU 29 FEBRUARI 2024, C-549/22, [ECLI:EU:C:2024:184](#).

Uit het arrest moet worden afgeleid dat de nabestaandenuitkering van appellante vanaf 1 januari 2013 mocht worden verlaagd rekening houdend met het kostenniveau in Algerije. De verlaging is gebaseerd op een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage (woonlandfactor) van het in Nederland geldende bedrag aan nabestaandenuitkering. Voor Algerije is dit percentage voor 2013 vastgesteld op 60 en vanaf 2016 op 40. Deze percentages zijn gebaseerd op door de Wereldbank berekende koopkrachtpariteitscijfers. De Raad heeft in eerdere rechtspraak geoordeeld dat dit objectieve gegevens zijn die mogen worden gebruikt bij de vaststelling van de woonlandfactoren. Het hoger beroep slaagt dus niet.

JnB 2024, 689

MK CRvB, 06-06-2024, [ECLI:NL:CRVB:2024:1211](#)

Raad van bestuur van de Svb.

Algemene Kinderbijslagwet (AKW) 18

Besluit uitvoering kinderbijslag (BUK) 10

Kinderbijslagbetaling bij gescheiden huishoudens; echtscheiding en co-ouderschap (SB1096), versie 10

KINDERBIJSLAG. ECHTSCHIEDING. OUDERSCHAPSPLAN. Appellant heeft geen recht op gelijk verdeelde uitbetaling van de kinderbijslag.

4.5. De beroepsgrond van appellant dat hij op grond van artikel 10 van het BUK recht heeft op gelijk verdeelde uitbetaling van de kinderbijslag, slaagt niet. In het ouderschapsplan is afgesproken dat de moeder de kinderbijslag mag innen. Deze afspraak is niet gewijzigd met het aangepaste ouderschapsplan uit 2019. Dat volgens het ouderschapsplan het kind vanaf oktober 2019 even vaak bij appellant verblijft als bij de moeder en appellant daarmee mogelijk evenveel bijdraagt aan de kosten van het levensonderhoud van het kind, doet niet af aan het feit dat de overeenkomst op het punt van de uitbetaling van de kinderbijslag niet is gewijzigd. De Raad volgt appellant niet in zijn standpunt dat de wijziging van het ouderschapsplan voldoende is om de uitbetaling van de kinderbijslag over appellant en de moeder te verdelen. Een vereiste om de uitbetaling te verdelen is namelijk ook dat appellant en de moeder onderling niet iets anders zijn overeengekomen over de uitbetaling van de kinderbijslag. Aan dat vereiste is in dit geval niet voldaan. Dit volgt evenmin uit de enkele stelling van appellant dat het wel de bedoeling was van de moeder en hemzelf om de uitbetaling van de kinderbijslag gelijk te verdelen. Appellant heeft dit niet nader onderbouwd. Dit betekent dat de Svb de kinderbijslag volledig aan de moeder moest uitbetalen.

4.6. Geconcludeerd wordt dat de Svb terecht afwijzend heeft beslist op de aanvraag van appellant.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

APV

JnB 2024, 690

MK Rechtbank Gelderland, 28-06-2024, [ECLI:NL:RBGEL:2024:3967](#)

burgemeester van Nijmegen.

Dienstenrichtlijn 10

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) 9

Algemene Plaatselijke Verordening Nijmegen (APV) 3:19

Aanwijzingsbesluit tippelzone (Aanwijzingsbesluit) 1, 2

APV. REGISTRATIEPLICHT STRAATSEKSWERKERS. EXCEPTIEVE TOETSING

AANWIJZINGSBESLUIT TIPPELZONE. AVG. DIENSTENRICHTLIJN. Afwijzing verzoeken tot registratie van eiseressen 1 en 2 als straatsekswerkers. De in het Aanwijzingsbesluit opgenomen registratieplicht is in strijd met het verbod op de verwerking van bijzondere persoonsgegevens uit de AVG en daarom onverbindend. De voorwaarde dat straatsekswerkers moeten aantonen dat zij vanaf 1 januari 2020 met enige regelmaat als straatsekswerker in Nijmegen hebben gewerkt of vanaf die datum gebruik hebben gemaakt van het zorgaanbod in Nijmegen is in strijd met de Dienstenrichtlijn. Die voorwaarde wordt buiten toepassing gelaten.

[...] Kunnen de registratieplicht en de voorwaarden voor registratie door de rechtbank worden getoetst?

[...] 5.2. [...] De vraag of het is toegestaan dat bijzondere gegevens worden geregistreerd en of de voorwaarden voor registratie mogen worden gehanteerd kan in deze procedure wel worden beoordeeld. Het Aanwijzingsbesluit is namelijk een algemeen verbindend voorschrift. Hiervoor is van belang dat het college met het vaststellen van het Aanwijzingsbesluit gebruik heeft gemaakt van de regelgevende bevoegdheid die de gemeenteraad aan het college in de APV heeft gegeven. In het Aanwijzingsbesluit is een registratieplicht voor straatsekswerkers opgenomen en zijn de voorwaarden voor registratie vastgelegd. Deze plicht en de voorwaarden bevatten zelfstandige rechtsnormen die voor herhaalde toepassing vatbaar zijn. Deze kunnen immers worden ingeroepen tegen iedereen die als straatsekswerker seksuele diensten wil aanbieden in het in het Aanwijzingsbesluit aangewezen gebied. De bezwaren van eiseressen richten zich ook op de zelfstandige rechtsnormen. Het enkele feit dat een ander onderdeel van het Aanwijzingsbesluit ziet op de aanwijzing van een deel van de Nieuw Marktstraat in Nijmegen als tippelzone en in zoverre geen zelfstandige rechtsnormen bevat, doet daar niet aan af. 8 Algemeen verbindende voorschriften kunnen door de rechtbank exceptief worden getoetst. Een exceptieve toetsing houdt in dat de rechter het algemeen verbindende voorschrift waarop het besluit is gebaseerd, in dit geval het Aanwijzingsbesluit, toetst. De rechter is hierbij wel beperkt. Het Aanwijzingsbesluit kan door de rechtbank worden getoetst op rechtmatigheid en de rechtbank is bevoegd om te oordelen of het betreffende algemeen verbindend voorschrift een voldoende deugdelijke grondslag biedt voor de bestreden besluiten.

Is de registratieplicht in strijd met de Algemene verordening gegevensbescherming?

[...] 6.1. De burgemeester stelt in de eerste plaats dat de registratieplicht in overeenstemming is met de AVG omdat eiseressen uitdrukkelijk toestemming hebben gegeven voor de verwerking van hun

bijzondere persoonsgegevens.¹⁰ Zij hebben namelijk zelf een verzoek tot registratie ingediend. Hiermee zou zijn voldaan aan de AVG.

6.2. Dit betoog van de burgemeester slaagt niet. Eiseressen hebben namelijk geen uitdrukkelijke toestemming verleend voor de verwerking van bijzondere persoonsgegevens. Nergens blijkt immers uit dat uitdrukkelijk is verklaard dat een dergelijke toestemming is gegeven. Dat eiseressen een verzoek tot registratie hebben ingediend is hiervoor onvoldoende. Op het formulier staat niet dat daarmee toestemming wordt verleend voor de verwerking van bijzondere persoonsgegevens. Daarnaast definieert de AVG het begrip toestemming als *'elke vrije, specifieke, geïnformeerde en ondubbelzinnige wilsuiting waarmee de betrokkene door middel van een verklaring of een ondubbelzinnige actieve handeling hem betreffende verwerking van persoonsgegevens aanvaardt'*.¹¹ Een toestemming kan niet worden geacht vrijelijk te zijn verleend als de betrokkene geen echte of vrije keuze heeft of zijn toestemming niet kan weigeren of intrekken zonder nadelige gevolgen.¹² Door een registratie te eisen als voorwaarde om als straatsekswerker seksuele diensten aan te bieden, kunnen straatsekswerkers hun toestemming voor het verwerken van bijzondere persoonsgegevens ook niet weigeren of intrekken zonder nadelige gevolgen. Het indienen van het verzoek tot registratie kan daarom niet worden aangemerkt als het verstrekken van de uitdrukkelijke toestemming tot de verwerking van bijzondere persoonsgegevens.

6.3. De burgemeester stelt zich daarnaast op het standpunt dat de registratieplicht in overeenstemming is met de AVG, omdat er sprake is van een zwaarwegend algemeen belang die deze verwerking noodzakelijk maakt. Dit zwaarwegende algemene belang is gelegen in doelen die met de registratieplicht worden gediend.

6.4. Ook dit betoog van de burgemeester slaagt niet. Er is geen sprake van een zwaarwegend algemeen belang dat de verwerking van bijzondere persoonsgegevens noodzakelijk maakt. [...]

[...] 6.5. Het voorgaande betekent dat de registratieplicht in strijd is met het verbod op de verwerking van bijzondere persoonsgegevens uit de AVG. De beroepsgrond slaagt.

Tussenconclusie

7. Het voorgaande betekent dat het college geen registratieplicht had mogen opnemen in het Aanwijzingsbesluit. Omdat de registratieplicht in strijd is met de AVG, is het Aanwijzingsbesluit in zoverre onverbindend. Anders dan de burgemeester op de zitting heeft betoogd, leidt het slagen van deze beroepsgrond niet tot het onverbindend verklaren van het volledige Aanwijzingsbesluit, inclusief de aanwijzing van de locatie en daarmee de openstelling van de tippelzone. Dit zou betekenen dat de Nieuwe Marktstraat niet langer als tippelzone kan worden gebruikt. Het beroep is gegrond omdat de voorwaarde van registratie niet gesteld had mogen worden. Voor het overige is het Aanwijzingsbesluit niet in strijd met de AVG. Dat het Aanwijzingsbesluit hiermee een andere strekking krijgt dan het college heeft voorzien (openstelling Nieuwe Marktstraat zonder registratieplicht) en dat het college dan nog liever zou zien dat in dat geval helemaal geen tippelzone wordt ingesteld, is voor de rechtbank geen aanleiding om het Aanwijzingsbesluit volledig onverbindend te verklaren. Dit is een beleidsmatige afweging die onderdeel is van het politieke domein waarin de voorkeuren van zowel het college als de gemeenteraad een rol spelen. Daarbij is van belang dat de gemeenteraad zich eerder expliciet heeft uitgesproken voor openstelling van de tippelzone zonder daarbij persoonsgegevens te registreren.

[...] Is de voorwaarde om als straatsekswerker seksuele diensten te mogen verrichten in de tippelzone in Nijmegen in strijd met de Dienstenrichtlijn?

[...] 8.2. [...] De voorwaarde dat straatsekswerkers aan moeten tonen dat zij vanaf 1 januari 2020 met enige regelmaat als straatsekswerker in Nijmegen hebben gewerkt of vanaf die datum gebruik

hebben gemaakt van het zorgaanbod in Nijmegen is in strijd met de Dienstenrichtlijn. Niet in geschil is dat het aanbieden van seksuele diensten het verrichten van een dienst is in de zin van de Dienstenrichtlijn. De Dienstenrichtlijn definieert een vergunningstelsel verder als *‘elke procedure die voor een dienstverrichter of afnemer de verplichting inhoudt bij een bevoegde instantie stappen te ondernemen ter verkrijging van een formele of stilzwijgende beslissing over de toegang tot of de uitoefening van een dienstenactiviteit’*.¹³ Het hanteren van de voorwaarde uit het Aanwijzingsbesluit valt onder deze definitie. Indien niet voldaan wordt aan de voorwaarde kan een straatsekswerker namelijk geen toegang krijgen tot de tippelzone in Nijmegen.

[...] 8.2.2. De rechtbank stelt vast dat de bestreden voorwaarde kennelijk is gesteld om het uitsterfbeleid vorm te geven. Het college wil geen straatsekswerkers toelaten die nog niet eerder zijn geregistreerd of nog geen gebruik hebben gemaakt van het zorgaanbod, zodat de tippelzone op termijn kan worden gesloten. Het uitsterfbeleid is daarmee gebaseerd op de beleidskeuze van het college om straatsekswerk in Nijmegen te ontmoedigen. Dit is op zichzelf geen dwingende reden van algemeen belang, zoals de openbare orde of de volksgezondheid. Daarbij is van belang dat het een legaal beroep betreft. Niet duidelijk is waarom het laten ‘uitsterven’ van straatsekswerk in Nijmegen een dwingende reden van algemeen belang is, terwijl het verrichten van straatsekswerk anderzijds wordt toegestaan. Voor zover het college heeft willen betogen dat het onderliggende belang is gelegen in de wens om de openbare orde of openbare veiligheid op termijn te herstellen, is onvoldoende onderbouwd dat daarmee sprake is van een dwingende reden. De eventuele effecten op de openbare orde of de veiligheid van het hanteren van de voorwaarde zullen pas op termijn kunnen intreden. Daarmee is onvoldoende onderbouwd dat er op dit moment een probleem is met de openbare orde of de openbare veiligheid die het stellen van de bestreden voorwaarde rechtvaardigt. De voorwaarde dient in het geval van eiseressen buiten toepassing te worden gelaten vanwege het motiveringsgebrek dat kleeft aan het Aanwijzingsbesluit.

Conclusie en gevolgen

[...] 9.1. De rechtbank zal daarom het besluit van 10 juli 2023 vernietigen en de primaire besluiten van 1 augustus 2022 herroepen en bepalen dat deze uitspraak in de plaats treedt van het vernietigde bestreden besluit. De rechtbank voorziet zelf in de zaak door de verzoeken tot registratie van eiseressen af te wijzen en bepaalt dat zij met inachtneming van artikel 2 onder c, d en e van het Aanwijzingsbesluit seksuele diensten mogen aanbieden op de in artikel 1 van het Aanwijzingsbesluit omschreven locatie. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

AVG

JnB 2024, 691

MK ABRS, 03-07-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2715](#)

burgemeester van Amsterdam.

Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) 17

Convenant treiteraankpak (hierna: het Convenant)

AVG. I.c. wordt geconcludeerd dat [appellante] terecht in de treiteraankpak is opgenomen. Dat er geen zelfstandig stuk met een plan van aanpak was doet daaraan niet af. Wel wordt geoordeeld dat opschaling van de casus van [appellante] naar de Top Tien Treiteraankpak (hierna: TTT) onterecht was. Nu de opname van [appellante] in de treiteraankpak rechtmatig was, leidt dit niet tot een onaanvaardbare inbreuk op haar persoonlijke levenssfeer. Er was geen sprake van schending van artikel 8 van het EVRM.

Besluit waarbij de burgemeester het verzoek van [appellante] om beëindiging van de uitwisseling van haar persoonsgegevens in het kader van de treiteraankpak en om verwijdering van haar persoonsgegevens heeft afgewezen. [...]

Is [appellante] terecht in de treiteraankpak opgenomen?

6. Nu de beslissing om iemand op te nemen in de treiteraankpak gelijk is gesteld aan een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Awb, zal de Afdeling beoordelen of [appellante] terecht in de treiteraankpak is opgenomen.

7. [appellante] voert aan dat de rechtbank heeft miskend dat zij niet voldoet aan de criteria voor opname in de treiteraankpak. [...]

7.1. Volgens het Convenant valt een situatie onder de treiteraankpak als sprake is van 1) wangedrag dat herhaaldelijk plaatsvindt, 2) dat (bewust) gericht is tegen specifieke personen of huishoudens, 3) zich afspeelt in de directe woon- en of werkomgeving van het slachtoffer, 4) waarbij de vermoedelijke veroorzaker(s) of pleger(s) een direct omwonende of persoon uit de buurt is en 5) er sprake is van onbetwist slachtofferschap. [appellante] betwist dat sprake was van wangedrag en onbetwist slachtofferschap.

Onder wangedrag vallen allerlei gedragingen die op zichzelf of in onderlinge samenhang bezien, kunnen worden gezien als treiteren of intimidatie. Daaronder kunnen ook gedragingen vallen die niet als misdrijven of overtredingen aan te merken zijn. Uit de stukken volgt dat [appellante] het slachtoffer en zijn bezoekers herhaaldelijk heeft gefotografeerd en lastiggevallen en fietsbanden van zijn bezoekers leeg heeft laten lopen. De Afdeling is, mede gelet op de vele herhalingen van het gedrag van [appellante], van oordeel dat op basis van de stukken voldoende aannemelijk is dat er sprake was van herhaaldelijk wangedrag van [appellante].

Daarnaast is ook voldoende aannemelijk dat sprake was van onbetwist slachtofferschap. Zoals volgt uit het Convenant is van onbetwist slachtofferschap sprake als het slachtoffer zelf geen wangedrag pleegt, anders dan een gematigde (voorstelbare) reactie op eerder herhaaldelijk ernstig wangedrag van een ander. De overlast komt in dat geval in overwegende mate van één kant. Uit buurtonderzoek in 2015 blijkt dat specifiek is gevraagd naar overlast door het slachtoffer. Dit werd door niemand bevestigd. Anderzijds werd wel (ongevraagd) [appellante] genoemd als overlastgever. Verder volgt niet uit andere stukken dat de overlast door het slachtoffer, en niet door [appellante] werd veroorzaakt.

Het voorgaande leidt tot de conclusie dat [appellante] terecht in de treiteraankpak is opgenomen. Dat er geen zelfstandig stuk met een plan van aanpak was doet daaraan niet af. De rechtbank heeft

terecht overwogen dat uit de stukken volgt dat feitelijk wel sprake was van een plan van aanpak. Ook de stelling van [appellante], dat zij door haar opname in de treiteraankpak wordt belemmerd in haar werkzaamheden als journalist, leidt niet tot de conclusie dat zij onterecht in de treiteraankpak is opgenomen. De Afdeling is met de rechtbank van oordeel dat er geen aanknopingspunten zijn om aan te nemen dat [appellante] door opname in de treiteraankpak beperkt wordt in haar werk als journalist. [appellante] heeft dit standpunt niet met concrete voorbeelden onderbouwd. Onder die omstandigheden heeft de rechtbank terecht overwogen dat het belang van bescherming van het slachtoffer in dit geval zwaarder weegt dan de nadelige gevolgen van opname in de treiteraankpak voor [appellante].

7.2. De Afdeling is wel van oordeel dat opschaling van de casus van [appellante] naar de TTT onterecht was. Uit het Convenant volgt dat het Top10-team is belast met de aanpak van de ergste treitersituaties. Een dossier wordt onder meer opgeschaald als een situatie ondanks eerdere inspanningen onder regie van de stadsdeelregisseur onvoldoende resultaten heeft opgeleverd, waarbij er geen perspectief lijkt te zijn op een snelle beëindiging. Dat betekent dat het dus moet gaan om inspanningen sinds de opname van de betrokkene in de treiteraankpak. [appellante] is sinds 15 september 2015 opgenomen in de treiteraankpak. Uit het Memo aan het Sturend TTT van 19 november 2015 (hierna: het Memo) volgt dat in oktober 2015 een mondeling verzoek is gedaan tot opschaling naar de TTT. Uit de Notulen Treiterstaf van 4 januari 2016 volgt dat de burgemeester akkoord was met het opschalen. Uit het Memo volgt alleen dat via het strafrecht is ingezet op een contactverbod. Verder volgt uit het Memo niet duidelijk welke eerdere inspanningen er zijn geweest om de situatie te beëindigen. Op de zitting bij de Afdeling heeft de burgemeester toegelicht dat zij geen contact kregen met [appellante] en dat opschaling naar de TTT nodig was om contact te krijgen. Daarvoor is opschaling naar de TTT echter niet bedoeld.

7.3. Het betoog slaagt.

Is [appellante] te lang in de treiteraankpak opgenomen?

8. [appellante] voert verder aan dat de rechtbank eraan voorbij is gegaan dat er geen reden was om [appellante] nog langer in de treiteraankpak te houden. [...]

8.1. Op de zitting heeft de burgemeester verklaard dat er vanaf december 2022 geen gegevens meer van [appellante] werden verwerkt in het kader van de treiteraankpak. Het dossier wordt nog wel voor vijf jaar bewaard vanwege de kans op recidive en omdat er nog juridische procedures, waaronder dit hoger beroep, lopen. Zoals de Afdeling heeft overwogen in haar uitspraak van 2 maart 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:635](#), is de bewaartermijn van vijf jaar in het algemeen niet onredelijk. Die termijn kan echter op verzoek van betrokkene op grond van bijzondere individuele omstandigheden worden verkort. Dat [appellante] het contactverbod met het slachtoffer consequent heeft nageleefd, is op zichzelf geen bijzondere individuele omstandigheid op grond waarvan de bewaartermijn van vijf jaar verkort moet worden. De kans op recidive, bijvoorbeeld op het moment dat het contactverbod niet meer geldt, verandert daardoor namelijk niet. [appellante] heeft verder geen bijzondere individuele omstandigheden aangevoerd op grond waarvan de bewaartermijn in haar geval verkort had moeten worden.

8.2. Het betoog slaagt niet.

Overige gronden

9. Nu de opname van [appellante] in de treiteraankpak rechtmatig was mochten haar gegevens in het kader daarvan verwerkt worden. Dat ten tijde van de opname van [appellante] geen DPIA was uitgevoerd maakt dat, anders dan [appellante] stelt, niet anders. De verplichting om een DPIA uit te voeren volgt uit artikel 35 van de AVG, die sinds 25 mei 2018 van toepassing is. Ten tijde van de

opname van [appellante] in de treiteraankpak gold dus nog geen verplichting om een DPIA uit te voeren. Bovendien is inmiddels wel een DPIA uitgevoerd.

Daarnaast heeft de rechtbank, anders dan [appellante] heeft aangevoerd, terecht overwogen dat niet gebleken is dat de burgemeester meer gegevens van [appellante] heeft verwerkt dan nodig was. Dat contact is gezocht met familieleden van [appellante] was nodig om met haar in contact te komen in het kader van de treiteraankpak. Nu de opname van [appellante] in de treiteraankpak rechtmatig was, leidt dit naar het oordeel van de Afdeling niet tot een onaanvaardbare inbreuk op haar persoonlijke levenssfeer. De Afdeling ziet dan ook geen aanleiding voor het oordeel dat er sprake was van schending van artikel 8 van het EVRM.

10. Het betoog slaagt niet.

JnB 2024, 692

MK Rechtbank Gelderland, 28-06-2024, [ECLI:NL:RBGEL:2024:3967](#)

burgemeester van Nijmegen, verweerder.

Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) 9

AVG. Afwijzing verzoeken tot registratie van twee straatsekswerkers. I.c. wordt geoordeeld dat de registratieplicht in strijd is met het verbod op de verwerking van bijzondere persoonsgegevens uit de AVG.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "APV".

[Naar inhoudsopgave](#)

Huisvesting

JnB 2024, 693

Tussenuitspraak MK ABRS, 03-07-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2713](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam (hierna: het college).

Huisvestingsverordening Amsterdam 2020 2.6.5 lid 1 aanhef en onder i, 2.6.11 lid 1 onder a en b

HUISVESTING. HARDHEIDSCLAUSULE. Afwijzing aanvraag urgentieverklaring. I.c. wordt geoordeeld dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat het college geen toepassing heeft hoeven geven aan de hardheidsclausule. Het college had in het kader van zorgvuldige besluitvorming over de toepassing van de hardheidsclausule in dit uitzonderlijke geval de GGD-arts om advies moeten vragen en zich over de ernst van de medische situatie van [appellante] moeten laten informeren.

[...] 8.2. Het college mag tot uitgangspunt nemen dat alleen in zeer uitzonderlijke situaties aanleiding bestaat voor toepassing van de hardheidsclausule, gelet op het grote tekort aan sociale huurwoningen in Amsterdam en het belang van een rechtvaardige verdeling van beschikbare woonruimte. Een aanvrager die niet in aanmerking komt voor een urgentieverklaring en een beroep doet op toepassing van de hardheidsclausule wegens medische problematiek moet daarom aantonen dat sprake is van een acuut levensbedreigend probleem. Daarbij stelt het college als eis dat dit moet blijken uit een verklaring van een medisch specialist.

8.3. [appellante] wijst er terecht op dat de rechtbank in navolging van het college ter motivering van haar oordeel heeft verwezen naar de inhoud van een medisch handboek. Daarmee kan de indruk ontstaan dat de rechtbank door het college in zoverre te volgen, zich een medisch oordeel heeft

aangemeten waar zij niet voor is toegerust. Dat bij [appellante] sprake is van zeer ernstige misofonie, die gepaard gaat met extreme stress en paniekaanvallen en met een hoog suïcidaliteitsrisico heeft zij onderbouwd met het intakeverslag van Hillebrand en de verklaring van Van Beijsterveldt. Hillebrand is een misofoniebehandelaar die haar opleiding heeft gevolgd aan het Amsterdam UMC, dat gespecialiseerd is in de behandeling van misofonie. Gelet op de uitzonderlijke ernst van de uit deze stukken blijkende klachten en de directe relatie die daarin wordt gelegd met de woonsituatie van [appellante], heeft de rechtbank niet kunnen oordelen dat het college haar in dit geval mocht tegenwerpen dat zij geen verklaring van een medisch specialist heeft overgelegd en dat zij niet onder behandeling was van de specialistische GGZ, zonder dat het college daarover eerst advies heeft gevraagd van de GGD. De Afdeling acht hierbij mede van belang dat [appellante] is doorverwezen naar de specialistische GGZ, maar dat zij lang heeft moeten wachten op een behandeling door de specialistische GGZ, waar lange wachtlijsten bestaan en ook vaak sprake is van een algehele patiëntenstop. Sinds medio juli 2023 staat [appellante] onder behandeling van psychiater Liesdek. De verklaring van Liesdek van 20 oktober 2023 bevestigt de eerdere informatie. Daaruit blijkt onder meer dat [appellante] lijdt aan een ernstige vorm van misofonie en dat de risicotaxatie voor actuele suïcidaliteit hoog is. De gestelde diagnose is voor [appellante] volgens Liesdek levensbedreigend gelet op haar woonsituatie.

Bij deze stand van zaken moet worden geoordeeld dat het college in het kader van zorgvuldige besluitvorming over de toepassing van de hardheidsclausule in dit uitzonderlijke geval de GGD-arts om advies had moeten vragen en zich over de ernst van de medische situatie van [appellante] had moeten laten informeren. [...]

Jnb 2024, 694

MK Rechtbank Noord-Holland, 24-05-2024, [ECLI:NL:RBNHO:2024:6621](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zaanstad, het college.

Huisvestingswet 2014 2, 21

Huisvestingsverordening gemeente Zaanstad 2021

HUISVESTING. OMZETTINGSVERGUNNINGEN. Naar het oordeel van de rechtbank ligt aan artikel 5.4 van de Huisvestingsverordening een onvoldoende belangenafweging ten grondslag. Reden waarom de rechtbank de overgangsbepaling van artikel 5.4, derde lid, van de Huisvestingsverordening gemeente Zaanstad, zoals die luidde en geldt sinds 2 april 2021 vanaf de overwegingen “met dien verstande dat aan de vergunningverlening de voorwaarde zal worden verbonden dat zij binnen twee jaar na vergunningverlening hun verhuur in lijn hebben gebracht met de toegestane situatie” voor de beoordeling van de aanvragen van eisers buiten toepassing zal laten.

[...] 1. In deze uitspraak beoordeelt de rechtbank de beroepen van eisers tegen de verleende vergunningen voor het omgezet houden van zelfstandige woonruimte in onzelfstandige woonruimten (hierna: omzettingvergunningen) op de volgende adressen in [plaats] : [...]

[...] 6.3. De rechtbank overweegt dat partijen het er over eens zijn dat in het geval een vergunningplicht wordt ingesteld voor bestaande vergunningvrij omgezette woningen, er een belangenafweging plaats moet vinden. In rechtsoverweging 12 van voornoemde uitspraak van 23 juni 2021 overweegt de Afdeling als volgt:

“Het is op zichzelf niet uitgesloten dat al bestaande vergunningvrij omgezette woningen op enig moment worden onderworpen aan een vergunningplicht. In zulke gevallen zal het bestuursorgaan zich er evenwel zorgvuldig rekenschap van moeten geven welke gevolgen dit voor bestaande legale

situaties heeft en zullen de belangen die zijn gediend bij het invoeren van een vergunningplicht voor het omgezet houden zorgvuldig moeten worden afgewogen tegen de belangen die hiermee worden geschaad. Het invoeren van een vergunningplicht voor dit soort gevallen betekent namelijk voor eigenaren, in dit geval [Appellant sub 2], dat een situatie die voor lange tijd rechtmatig was, ongedaan wordt gemaakt. Dit heeft financiële gevolgen en het heeft ook gevolgen voor de kamerbewoners die moeten verhuizen.”

6.4. Volgens het college is in artikel 5.4 van de Huisvestingsverordening rekening gehouden met de belangen van eisers. [...]

6.5. Uit hetgeen eisers naar voren hebben gebracht maakt de rechtbank op dat eisers stellen in hun belangen te worden geschaad door het vereiste dat zij binnen 2 jaar moeten voldoen aan het oppervlaktevereiste en door het feit dat er (maar) 4 eenheden in een woning mogen worden verhuurd. Deze vereisten leiden tot financieel verlies en praktische problemen.

6.6. De rechtbank volgt eisers in hun beroepsgrond dat van een zorgvuldige belangenafweging bij de invoering van de vergunningsplicht voor de al bestaande vergunningvrij omgezette woningen niet is gebleken. De rechtbank ziet allereerst zonder een nadere onderbouwing niet in hoe het binnen twee jaar terugbrengen van het aantal huurders naar vier bijdraagt aan het tegengaan van nadelige effecten van schaarste. Dat dit juist leidt tot meer woningzoekenden en meer schaarste, zoals eisers stellen, acht de rechtbank aannemelijker. Dat het college door het stellen van vergunningplicht ook voor de omgezette woningen toezicht kan houden op de leefbaarheidsaspecten, kan geen reden zijn. Leefbaarheid mag een criterium zijn waaraan wordt getoetst bij de vergunningverlening, maar het bevorderen van de leefbaarheid mag niet het doel zijn van het opnemen van een vergunningplicht met gebruikmaking van de bevoegdheden zoals neergelegd in de Huisvestingswet 2014.9

6.7. Dat met het opnemen van de overgangsbepalingen in artikel 5.4 van de Huisvestingsverordening voldoende rekening is gehouden met de belangen van de investeerders, zoals het college stelt, volgt de rechtbank evenmin. Deze overgangsbepalingen zijn te algemeen en niet toegespitst op verschillende woonsituaties en belangen. Met het toepassen van de overgangsbepalingen is niet kenbaar rekening gehouden met de specifieke belangen van elke betrokken investeerder (aanvrager) en zijn huurders. Uit de omgevingsvergunningen blijkt niet dat het college een op de zaak toegespitste evenredigheidstoets heeft verricht. Dat eisers door de overgangsbepalingen financieel nadeel ondervinden, omdat zij het aantal huurders moet terugbrengen naar vier, acht de rechtbank niet onaannemelijk. Dat door tijdverloop bepaalde huurcontracten inmiddels voor onbepaalde tijd zijn en niet zonder meer beëindigd kunnen worden, acht de rechtbank ook niet onaannemelijk. Dit zijn juist aspecten waarmee volgens de Afdelingsuitspraak rekening mee moet worden gehouden. Dit is echter niet (kenbaar) gedaan in de bepalingen van de Huisvestingsverordening.

Waar leidt dit toe?

6.8. Naar het oordeel van de rechtbank ligt aan artikel 5.4 van de Huisvestingsverordening een onvoldoende belangenafweging ten grondslag. Reden waarom de rechtbank de overgangsbepaling van artikel 5.4, derde lid, van de Huisvestingsverordening gemeente Zaanstad, zoals die luidde en geldt sinds 2 april 2021 vanaf de overwegingen *“met dien verstande dat aan de vergunningverlening de voorwaarde zal worden verbonden dat zij binnen twee jaar na vergunningverlening hun verhuur in lijn hebben gebracht met de toegestane situatie”* voor de beoordeling van de aanvragen van eisers buiten toepassing zal laten. De beroepsgrond slaagt dus. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet open overheid / Wet openbaarheid van bestuur

JnB 2024, 695

MK ABRS, 03-07-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2699](#)

college van burgemeester en wethouders van Utrecht, verweerder.

Wet open overheid (Woo) 5.1 lid 2 aanhef en onder i

WOO. GOED FUNCTIONEREN VAN DE OVERHEID. De uitzonderingsgrond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo werkt in dit geval niet voor onbepaalde tijd. Deze grond kan worden ingeroepen bij interne disciplinaire onderzoeken. Denkbaar is echter dat de openbaarmaking slechts tijdelijk het goed functioneren van de overheid belemmert. Het college heeft nagelaten dit in de belangenafweging te laten meewegen. Indien de complexiteit en gevoeligheid van een aangelegenheid dat vergt, kan het bestuursorgaan bij de afweging volstaan met de motivering van deze complexiteit en gevoeligheid, zonder in te gaan op de op de aangelegenheid betrekking hebbende documenten. Niet is gebleken dat ten tijde van het besluit van 07-11-2022 sprake was van een situatie die een belangenafweging in abstracto rechtvaardigt. De inhoud van het externe onderzoeksrapport is van dien aard dat het college de openbaarmaking daarvan terecht heeft geweigerd op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo.

[...] 1. [appellant] heeft het college op grond van de Wob verzocht om openbaarmaking van alle informatie over (mogelijke) integriteitsschendingen door medewerkers of ambtenaren van de gemeente Utrecht in de periode 1 juli 2017 tot en met 1 mei 2019. [...]

[...] 5.4. [...] Het college heeft gemotiveerd dat de betreffende alinea deel uitmaakt van een intern document dat is opgesteld om het college vertrouwelijk te informeren. Naar zijn aard valt dit document, en daarmee ook de gehele eerste alinea, volgens het college onder het belang genoemd in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo.

Anders dan het college is de Afdeling van oordeel dat de uitzonderingsgrond in dit geval niet voor onbepaalde tijd werkt. Zoals ook blijkt uit de totstandkoming van de betreffende bepaling (Kamerstukken II, 2018/19, 35 112, nr. 3, blz. 22-23) kan deze grond worden ingeroepen bij interne disciplinaire onderzoeken. Bij een dergelijk onderzoek is vertrouwelijkheid noodzakelijk om de feiten boven water te krijgen. Denkbaar is echter dat de openbaarmaking slechts tijdelijk het goed functioneren van de overheid belemmert. Niet valt in te zien waarom het functioneren van het bestuursorgaan in dit geval nog in het geding is nadat het onderzoek waarop het document ziet, zich in een vergevorderd stadium bevindt, of zelfs is afgerond. Het college heeft nagelaten dit in de belangenafweging te laten meewegen.

[...] 8.2. Met betrekking tot de weigering op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo heeft het college onvoldoende gemotiveerd waarom ondanks het tijdsverloop het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen zwaarder weegt dan het belang van openbaarmaking van de betreffende informatie. De Afdeling is van oordeel dat de uitzonderingsgrond in dit geval niet voor onbepaalde tijd en integraal voor de gehele documenten werkt. De systematiek van de Woo vergt in het algemeen een belangenafweging op documentniveau, waarbij de term "voor zover" in de aanhef van artikel 5.1, tweede lid, van de Woo betekent dat binnen een document moet worden beoordeeld in hoeverre de uitzonderingsgronden aan de orde zijn. Als die belangenafweging in tijden van crisis in abstracto wordt gemaakt, is dat niet in strijd met de systematiek van de Woo, zolang het bestuursorgaan kan motiveren dat voor alle documenten geldt dat openbaarmaking niet opweegt tegen het belang van het goed functioneren

van het bestuursorgaan. Indien de complexiteit en gevoeligheid van een aangelegenheid dat vergt, kan het bestuursorgaan bij de in het tweede lid, aanhef en onder i, bedoelde afweging volstaan met de motivering van deze complexiteit en gevoeligheid, zonder in te gaan op de op de aangelegenheid betrekking hebbende documenten (Kamerstukken II, 2018/19, 35 112, nr. 3, blz. 23-24). Niet is gebleken dat ten tijde van het besluit van 7 november 2022 sprake was van een situatie die een belangenafweging in abstracto rechtvaardigt. Het college diende daarom per document of onderdeel daarvan af te wegen of het belang van het openbaar maken van informatie opweegt tegen het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen.

[...] 10.1. Zoals eerder is overwogen, blijkt uit de totstandkoming van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo (Kamerstukken II, 2018/19, 35 112, nr. 3, blz. 22-23) dat deze grond kan worden ingeroepen bij interne disciplinaire onderzoeken. Bij een dergelijk onderzoek is vertrouwelijkheid noodzakelijk om de feiten boven water te krijgen. Het college dient evenwel te motiveren waarom het functioneren van het bestuursorgaan nog in het geding is nadat het onderzoek waarop het document ziet, zich in een vergevorderd stadium bevindt, of zelfs is afgerond.

10.2. Het college heeft gemotiveerd dat de aard van het document - een extern onderzoeksrapport - en de zorgvuldigheid en vertrouwelijkheid waarbinnen dat onderzoek plaatsvindt, voorop staat. De vertrouwelijke gesprekken moeten vertrouwelijk blijven. Voorkomen moet worden dat de informatie te herleiden is naar de melder en hij of zij daarop wordt aangesproken. Het borgen van die vertrouwelijkheid, ook nadat het onderzoek is afgerond, is ook van belang voor toekomstige onderzoeken. Door de vertrouwelijkheid te waarborgen voelen melders zich niet of minder geremd om een melding te doen en zullen betrokkenen minder terughoudend zijn om te verklaren. Verder geeft het rapport volgens het college inzicht in de wijze waarop een dergelijk (extern) onderzoek wordt uitgevoerd. Het college wil voorkomen dat bij openbaarmaking hiervan eventueel toekomstige onderzoeken gefrustreerd zouden kunnen worden doordat niet-integer handelende medewerkers hierop gaan anticiperen. De motivering in het besluit van 7 november 2022 ziet op het hele document en alle daarin voorkomende informatietypen.

10.3. Met het college is de Afdeling van oordeel dat een goed integriteitsonderzoek door het extern bureau niet langer kan worden gewaarborgd als gespreksverslagen of samenvattingen openbaar worden. Het is aannemelijk dat betrokkenen minder bereidwillig zijn om vrijuit over hun bevindingen te verklaren als zij er rekening mee moeten houden dat hun verklaringen in de openbaarheid worden gebracht.

De Afdeling heeft kennis genomen van de inhoud van het externe onderzoeksrapport en is van oordeel dat de inhoud van dien aard is dat het college de openbaarmaking daarvan - met de hierboven door het college gegeven toelichting - terecht heeft geweigerd op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo.

[...] 13. De Afdeling kan niet komen tot een definitieve beslechting van het geschil, omdat het college voor zover informatie is geweigerd op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, nog moet beoordelen in hoeverre ondanks het tijdsverloop het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen zwaarder weegt dan het belang van openbaarmaking van de betreffende informatie. Dat betekent dat het college, met inachtneming van de overwegingen van de uitspraak van de Afdeling, een nieuw besluit moet nemen op het bezwaar van [appellant] tegen het besluit van 17 juli 2019 voor zover het gaat om de eerste alinea van document 59 van dossier 1 en documenten 8, 11 en 12 van dossier 4. De Afdeling zal het college daartoe een termijn stellen. Daarbij wijst de Afdeling erop dat ingevolge artikel 5.3 van de Woo bij

een verzoek om informatie die ouder is dan vijf jaar, het bestuursorgaan bij een weigering van die informatie moet motiveren waarom de in artikel 5.1, tweede of vijfde lid, of artikel 5.2 bedoelde belangen ondanks het tijdsverloop zwaarder wegen dan het algemeen belang van openbaarheid. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet op de kansspelen

JnB 2024, 696

MK ABRS, 03-07-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2690](#)

raad van bestuur van de Kansspelautoriteit (hierna: de Ksa), appellanten.

EVRM 6

Dienstenrichtlijn 2 lid 2 aanhef en onder h

Wet op de kansspelen (Wok) 30h, 30i, 30l

Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) 3, 9

Speelautomatenbesluit 2000 4, 7

WET OP DE KANSSPELEN. EXPLOITATIEVERGUNNING. INTREKKING. SLECHT

LEVENSGEDRAG. Intrekking exploitatievergunningen van kansspelbedrijven. Het begrip ‘gokactiviteiten’ in de zin van artikel 2, tweede lid, aanhef en onder h van de Dienstenrichtlijn moet ruim worden uitgelegd. De Dienstenrichtlijn is in dit geval daarom niet van toepassing. Nu de Ksa zich redelijkerwijs op het standpunt heeft kunnen stellen dat [gemachtigde A] en [gemachtigde B] in enig opzicht van slecht levensgedrag zijn, is er geen ruimte voor de Ksa om de vergunningen van de B.V.’s niet in te trekken. Artikel 30l, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wok, kan niet worden getoetst aan artikel 3:4, tweede lid, van de Awb en aan het evenredigheidsbeginsel. Van bijzondere omstandigheden die niet zijn verdisconteerd in de afweging van de wetgever is in dit geval niet gebleken. Verwijzing naar ABRS 01-03-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:772](#).

[...] Bij vier afzonderlijke besluiten van 18 juli 2017 heeft de Ksa de exploitatievergunningen van de B.V.’s, als bedoeld in artikel 30h van de Wet op de kansspelen (hierna: de Wok), ingetrokken.

[...] Bij vier afzonderlijke besluiten van 22 november 2018 heeft de Ksa de door de B.V.’s gemaakte bezwaren tegen de besluiten van 18 juli 2017 en 15 augustus 2017 ongegrond verklaard.

[...] Bij besluit van 2 september 2021 heeft de Ksa de bezwaren van de B.V.’s tegen de besluiten van 18 juli 2017 en 15 augustus 2017 opnieuw ongegrond verklaard.

[...] 8.1. De rechtbank heeft terecht overwogen dat het begrip ‘gokactiviteiten’ in de zin van artikel 2, tweede lid, aanhef en onder h van de Dienstenrichtlijn ruim moet worden uitgelegd. Dit volgt onder meer uit considerans 25 van de Dienstenrichtlijn, waaruit blijkt dat gokactiviteiten zijn uitgezonderd van de Dienstenrichtlijn met het oog op de openbare orde en de bescherming van de consument. Deze doelstelling is ook van belang bij het verhuren van kansspelautomaten aan exploitanten van gokactiviteiten. De Dienstenrichtlijn is in dit geval daarom niet van toepassing.

8.2. De Afdeling heeft over het criterium slecht levensgedrag in de Drank- en Horecawet in de uitspraak van 25 mei 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:1493](#), overwogen dat, als het criterium slecht levensgedrag niet nader is gespecificeerd, gemotiveerd moet worden waarom de feiten en omstandigheden die aan het oordeel over het levensgedrag ten grondslag liggen in dat concrete geval relevant zijn voor de exploitatie van het bedrijf. Verder moet gemotiveerd worden hoe de

betrokkene vooraf had kunnen weten dat hij, gezien die feiten en omstandigheden, niet aan die voorwaarde voldoet. Ook moet het bestuursorgaan motiveren waarom de feiten en omstandigheden waarop het zijn weigering of intrekking baseert niet gering zijn en waarom zij, ondanks een bepaald tijdsverloop, nog steeds iets zeggen over de betrouwbaarheid van betrokkene om een horecabedrijf op verantwoorde wijze uit te oefenen. In de uitspraak van 25 mei 2022 waren de Dienstenrichtlijn en het Unierechtelijke evenredigheidsbeginsel van toepassing. De Afdeling acht de genoemde motiveringsvereisten evenzeer van toepassing op de onderhavige situatie op grond van het rechtszekerheidsbeginsel en het nationaalrechtelijke evenredigheidsbeginsel, zoals neergelegd in artikel 3:4, tweede lid, van de Awb.

8.3. Het voorgaande brengt mee dat de rechtbank terecht de besluiten van 22 november 2018 heeft vernietigd. Die besluiten waren namelijk niet goed gemotiveerd, omdat de Ksa daarin niet heeft gemotiveerd waarom in het onderhavige geval de tegengeworpen feiten nog steeds van belang waren voor de betrouwbaarheid van betrokkenen om een bedrijf op verantwoorde wijze uit te oefenen. De Ksa is in de besluiten van 22 november 2018 niet ingegaan op wat de B.V.'s in bezwaar hebben aangevoerd over het tijdsverloop sinds de feiten. Dit motiveringsgebrek geldt ook voor de intrekking van de vergunningen op grond van de Wet Bibob.

[...] 11.1. De vraag is of de Ksa de besluiten tot intrekking van de vergunningen in het besluit van 1 september 2021 voldoende gemotiveerd heeft. Daarbij toetst de Afdeling aan de criteria zoals die hiervoor in overweging 8.2 uiteen zijn gezet.

[...] 11.3. Ingevolge artikel 30I, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wok wordt de vergunning ingetrokken als niet langer wordt voldaan aan de krachtens artikel 30I, tweede lid, onder b, van de Wok geldende eisen. In het Speelautomatenbesluit 2000 zijn regels gesteld met betrekking tot de eisen ten aanzien van het zedelijk gedrag, waaraan de aanvrager van de vergunning, en de bedrijfsleiders en beheerders van de exploitatie moeten voldoen. Uit artikel 4, eerste lid, aanhef en onder b, in samenhang gelezen met artikel 7 van het Speelautomatenbesluit 2000, volgt dat de bedrijfsleiders en beheerders niet in enig opzicht van slecht levensgedrag mogen zijn. Artikel 30I, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wok is dwingend geformuleerd. Nu de Ksa zich redelijkerwijs op het standpunt heeft kunnen stellen dat [gemachtigde A] en [gemachtigde B] in enig opzicht van slecht levensgedrag zijn, is er geen ruimte voor de Ksa om de vergunningen van de B.V.'s niet in te trekken. De Wok is bovendien een wet in formele zin. Gelet op de uitspraak van de Afdeling van 1 maart 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:772](#), onder 9.6 en 9.10, kan artikel 30I, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wok, daarom niet worden getoetst aan artikel 3:4, tweede lid, van de Awb en aan het evenredigheidsbeginsel. Onder 9.11 van de uitspraak van 1 maart 2023 heeft de Afdeling uiteengezet dat aanleiding kan bestaan voor zogenoemde contra-legen toepassing van algemene rechtsbeginselen of (ander) ongeschreven recht. Dit is het geval indien zich bijzondere omstandigheden voordoen die niet of niet ten volle zijn verdisconteerd in de afweging van de wetgever en deze omstandigheden de toepassing van de wettelijke bepaling zozeer in strijd doen zijn met algemene rechtsbeginselen of (ander) ongeschreven recht dat die toepassing achterwege moet blijven. Van dergelijke bijzondere omstandigheden die niet zijn verdisconteerd in de afweging van de wetgever is in dit geval naar het oordeel van de Afdeling niet gebleken. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Regulier

JnB 2024, 597

MK ABRS, 27-06-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2637](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 14

REGULIER. AFSLUITINGSREGELING. Niet voldaan aan voorwaarde dat de vreemdeling zich gedurende de periode van verblijf in Nederland niet langer dan een aaneengesloten periode van drie maanden heeft onttrokken aan het toezicht van de in de Afsluitingsregeling genoemde instanties (vereiste c). De staatssecretaris past vereiste c in voor vreemdelingen gunstige zin toe als een vreemdeling beschikbaar is voor vertrek. Daarmee brengt hij een ruimere begrenzing aan in de groep vreemdelingen die hij begunstigt. Voor een indringende rechterlijke evenredigheidstoetsing van vereiste c, bestaat dan ook geen aanleiding.

7. In zijn eerste grief klaagt de staatssecretaris, onder verwijzing naar zijn standpunt over de indringendheid van de evenredigheidstoets in het aanvullende besluit van 4 september 2023, dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat vereiste c en contra-indicatie e van de Afsluitingsregeling zodanig met elkaar verband houden, dat zij vereiste c indringend op evenredigheid moet toetsen. De staatssecretaris betoogt dat hij contra-indicatie e in de vorm van het beschikbaarheidscriterium niet als een belastend, maar als een begunstigend element toepast. Contra-indicatie e kan ertoe leiden dat de staatssecretaris een vreemdeling niet tegenwerpt dat hij niet aan vereiste c voldoet, mits hij wel beschikbaar is geweest voor vertrek en contra-indicatie e dus niet van toepassing is. Door het voldoen aan het beschikbaarheidscriterium kan de staatssecretaris een vreemdeling toch nog een verblijfsvergunning verlenen, terwijl die vreemdeling niet aan vereiste c voldoet.

Volgens de staatssecretaris is, door de wijze waarop hij contra-indicatie e gebruikt om te beoordelen of een vreemdeling behoort tot de groep voor wie de Afsluitingsregeling is bedoeld, contra-indicatie e geen belastend element als bedoeld in de uitspraak van de Afdeling van 17 augustus 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:2290](#), waardoor een indringende toets voor deze contra-indicatie niet in de rede ligt. De rechtbank heeft ten onrechte de nauwe verwevenheid tussen vereiste c en contra-indicatie e zo uitgelegd, dat beide een indringende toets rechtvaardigen, aldus de staatssecretaris.

7.1. De Afdeling heeft in de hiervoor genoemde uitspraak van 17 augustus 2022, onder 8.2.1 en 8.3, overwogen dat de in de Afsluitingsregeling neergelegde vereisten geen belastende elementen zijn. Daarmee heeft de staatssecretaris alleen een begrenzing aangebracht in de groep vreemdelingen die de staatssecretaris door dat beleid begunstigt. De staatssecretaris onthoudt vreemdelingen die niet aan de vereisten voldoen, en voor wie de Afsluitingsregeling niet is bedoeld, niets waar zij anderszins recht op zouden hebben. De Afsluitingsregeling bevat in de kern begunstigend beleid, maar de daarin opgenomen contra-indicaties zijn belastende elementen. De regeling is dus niet zonder meer begunstigend van aard. Vergeleken met de vereisten uit de Afsluitingsregeling, die een terughoudende evenredigheidstoetsing rechtvaardigen, is bij de toetsing van de evenredigheid van tegengeworpen contra-indicaties een indringender toets aangewezen.

7.2. De Afdeling begrijpt het betoog van de staatssecretaris zo dat, in de gevallen dat een vreemdeling zich aan het toezicht van de DT&V, het COa en de AVIM heeft onttrokken, maar niettemin wel beschikbaar is voor vertrek, de staatssecretaris contra-indicatie e niet aan die

vreemdeling tegenwerpt. Voor het tegenwerpen van die contra-indicatie bestaat in die gevallen ook geen grond. Dit laat onverlet dat, als een vreemdeling niet beschikbaar is voor vertrek en de staatssecretaris contra-indicatie e wel aan die vreemdeling tegenwerpt, dit belastend is voor die vreemdeling en een indringende evenredigheidstoetsing gerechtvaardigd is. Verder volgt uit het betoog van de staatssecretaris dat hij vereiste c in voor vreemdelingen gunstige zin toepast als een vreemdeling beschikbaar is voor vertrek. Daarmee brengt hij alleen een ruimere begrenzing aan in de groep vreemdelingen die hij begunstigt. Voor een indringende rechterlijke evenredigheidstoetsing van vereiste c, als door de rechtbank voorgestaan, bestaat dan ook geen aanleiding.

7.3. De grief slaagt.

[Naar inhoudsopgave](#)

Asiel

JnB 2024, 598

MK ABRS, 26-06-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2604](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Richtlijn 2013/32 28, 31, 32

Vw 2000 28, 30b lid 1 a h, 30c, 31 lid 1

ASIEL. Er is geen wettelijke basis voor de werkwijze van de staatssecretaris om een asielaanvraag af te wijzen als ongegrond of kennelijk ongegrond als een vreemdeling zonder geldige reden niet bij het nader gehoor is verschenen.

1.1. De staatssecretaris heeft de asielaanvraag afgewezen als kennelijk ongegrond op grond van artikel 31, eerste lid, in samenhang met artikel 30b, eerste lid, aanhef en onder a en h, van de Vw 2000, als onderdeel van een proef voor een nieuwe werkwijze die hij in 2022 is gestart. In deze uitspraak gaat de Afdeling in op de vraag of de staatssecretaris een aanvraag mag afwijzen als ongegrond of kennelijk ongegrond als een vreemdeling zonder geldige reden niet bij het nader gehoor is verschenen. De Afdeling komt in deze uitspraak tot het oordeel dat voor deze werkwijze geen wettelijke grondslag bestaat in de Vw 2000. [...]

Het oordeel van de Afdeling

4. De Afdeling begrijpt dat het voor de staatssecretaris organisatorische problemen oplevert als vreemdelingen niet verschijnen bij het gehoor. Daarom is begrijpelijk dat de staatssecretaris naar oplossingen zoekt om in dat soort gevallen de asielprocedure efficiënter te laten verlopen. De Afdeling is desondanks van oordeel dat de rechtbank terecht heeft overwogen dat de staatssecretaris de asielaanvraag van de vreemdeling die zonder bericht niet is verschenen bij het nader gehoor, niet kon afwijzen als kennelijk ongegrond op grond van artikel 31, eerste lid, in samenhang met artikel 30b, eerste lid, aanhef en onder h, van de Vw 2000. Hierna legt de Afdeling uit hoe zij tot haar oordeel komt.

4.1. De staatssecretaris heeft de aanvraag van de vreemdeling afgewezen als kennelijk ongegrond, omdat hij niet is verschenen voor het nader gehoor waarvoor hij was uitgenodigd. Voor het afwijzen van een asielaanvraag als kennelijk ongegrond is in de regel een persoonlijk onderhoud vereist. Dat volgt uit de artikelen 14, 31 en 32 van de Procedurerichtlijn, de artikelen 30b en 31 van de Vw 2000 en de memorie van toelichting. Artikel 28, eerste lid, van de Procedurerichtlijn regelt de gevolgen die kunnen worden verbonden aan de impliciete intrekking van de asielaanvraag of het impliciet afzien van die aanvraag. Het niet verschijnen bij een persoonlijk onderhoud, waar het nader

gehoor waar de vreemdeling voor was uitgenodigd onder valt, mag volgens deze bepaling worden aangemerkt als een impliciete intrekking of een impliciet afzien. Artikel 28 van de Procedurerichtlijn biedt de lidstaten dan twee mogelijkheden. Zij kunnen de behandeling van het asielverzoek beëindigen of het verzoek afwijzen, mits zij het verzoek op basis van een toereikend onderzoek overeenkomstig artikel 4 van de Kwalificatierichtlijn als ongegrond beschouwen.

4.2. De wetgever heeft alleen de bevoegdheid uit artikel 28, eerste lid, van de Procedurerichtlijn om een asielaanvraag buiten behandeling te stellen bij impliciete intrekking of impliciet afzien geïmplementeerd, namelijk in artikel 28, eerste lid, aanhef en onder a, en artikel 30c, eerste lid, van de Vw 2000. In laatstgenoemde bepaling is expliciet verwezen naar artikel 28 van de Procedurerichtlijn en zijn de situaties van impliciete intrekking of impliciet afzien overgenomen die in artikel 28, eerste lid, aanhef en onder a en b, staan. De mogelijkheid om een asielverzoek onder deze omstandigheden af te wijzen als (kennelijk) ongegrond heeft de wetgever niet geïmplementeerd. De bepalingen op grond waarvan de staatssecretaris de aanvraag heeft afgewezen als kennelijk ongegrond op grond van de artikelen 31 en 30b van de Vw 2000 dienen ook niet ter implementatie van artikel 28 van de Procedurerichtlijn. Artikel 30b van de Vw 2000 dient ter implementatie van artikel 32, tweede lid, in samenhang gelezen met artikel 31, achtste lid, van de Procedurerichtlijn en gaat over het voeren van een versnelde procedure als een of meer van de in die bepaling genoemde omstandigheden zich voordoen. Artikel 31 van de Vw 2000 dient ter implementatie van artikel 32, eerste lid, van de Procedurerichtlijn en gaat over de vraag wanneer een aanvraag kan worden afgewezen als ongegrond. Daarnaast staat in beide bepalingen niets over het impliciet intrekken of impliciet afzien van het asielverzoek.

4.3. Ook uit de memorie van toelichting en de implementatietabel blijkt dat de wetgever naar aanleiding van artikel 28, eerste lid, van de Procedurerichtlijn in de Vw 2000 alleen de bevoegdheid heeft opgenomen tot buitenbehandelingstelling in artikel 28, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vw 2000. Verder blijkt uit de memorie van toelichting en de implementatietabel niet dat de wetgever van verdere implementatie van artikel 28, eerste lid, van de Procedurerichtlijn heeft afgezien, omdat de Vw 2000 al zou voorzien in de mogelijkheid om een aanvraag af te wijzen als (kennelijk) ongegrond bij impliciete intrekking of impliciet afzien van de asielaanvraag. In de implementatietabel staat alleen dat artikel 28 van de Procedurerichtlijn voor het overige geen implementatie behoeft. De reden daarvoor wordt niet gegeven, terwijl bij andere bepalingen, onder andere de artikelen 20 en 21 van de Procedurerichtlijn, expliciet is genoemd dat die geen implementatie behoeven, omdat de Vw 2000 daarin al voorziet.

4.4. Omdat een specifieke bepaling ter implementatie ontbreekt, ziet de Afdeling zich voor de vraag gesteld of het mogelijk is om artikel 31, eerste lid, en 30b, eerste lid, van de Vw 2000 zo uit te leggen dat daar de bevoegdheid om af te wijzen als (kennelijk) ongegrond bij impliciete intrekking of impliciet afzien van de asielaanvraag op kan worden gebaseerd. Zij is van oordeel dat dit niet kan. Het is vaste rechtspraak van het Hof van Justitie dat het beginsel van richtlijnconforme uitlegging wordt begrensd door algemene rechtsbeginselen, en met name het rechtszekerheidsbeginsel en het verbod van terugwerkende kracht. [...] Een richtlijnconforme interpretatie is in dit geval niet mogelijk binnen het kader van de wet. Reden hiervoor is de expliciete koppeling die in de artikelen 31, eerste lid, en 30b, eerste lid, van de Vw 2000 wordt gemaakt met artikel 32 van de Procedurerichtlijn. Die bepalingen zijn toegespitst op het afwijzen van een asielaanvraag als ongegrond en kennelijk ongegrond, terwijl artikel 28 van de Procedurerichtlijn specifiek is bedoeld voor situaties van impliciete intrekking of impliciet afzien van asielaanvragen en ook situaties beschrijft waarin daarvan sprake is. Daarom is een uitleg waarbij de artikelen 31, eerste lid, en 30b, eerste lid, van de Vw 2000

ook invulling geven aan artikel 28 van de Procedurerichtlijn niet verenigbaar met de nationale wetgeving en in strijd met de rechtszekerheid. [...]

4.5. De Afdeling ziet zich vervolgens voor de vraag gesteld of de staatssecretaris zich rechtstreeks kan beroepen op het niet geïmplementeerde deel van artikel 28, eerste lid, van de Procedurerichtlijn om bij impliciete intrekking of impliciet afzien een asielaanvraag af te wijzen als ongegrond. Zij is van oordeel dat dit evenmin mogelijk is. Omdat de staatssecretaris zich daarmee ten nadele van de vreemdeling op een bepaling uit een richtlijn beroept die niet is geïmplementeerd, verzet het verbod van omgekeerde verticale rechtstreekse werking zich daartegen. [...] De staatssecretaris kan zich dus niet rechtstreeks op het niet geïmplementeerde deel van artikel 28, eerste lid, van de Procedurerichtlijn beroepen.

4.6. Omdat de bevoegdheid uit artikel 28, eerste lid, van de Procedurerichtlijn om een aanvraag af te wijzen als (kennelijk) ongegrond bij impliciete intrekking of impliciet afzien van die aanvraag niet is geïmplementeerd in de nationale wetgeving, een richtlijnconforme uitleg van die bepaling niet mogelijk is en het verbod van omgekeerde verticale werking rechtstreekse werking van die bepaling verbiedt, komt de Afdeling niet toe aan de beantwoording van de vraag of in deze zaak sprake is geweest van een toereikend onderzoek als bedoeld in artikel 28, eerste lid, van de Procedurerichtlijn.

4.7. De grief faalt.

Terugkoppeling aan de wetgever

5. De staatssecretaris heeft toegelicht dat hij met zijn nieuwe werkwijze is begonnen vanwege de organisatorische problemen die het oplevert als vreemdelingen zonder geldige reden niet verschijnen bij het gehoor, en zijn wens om de asielprocedure efficiënter te laten verlopen. Met deze werkwijze beoogt de staatssecretaris onder andere winst te behalen bij een eventuele opvolgende aanvraag. De Afdeling begrijpt deze wens. Het is echter aan de wetgever om, in afwachting van de inwerkingtreding van regels hierover in de Asielprocedureverordening (Verordening (EU) 2024/1348), artikel 28, eerste lid, van de Procedurerichtlijn desgewenst alsnog volledig te implementeren. Datzelfde geldt voor de mogelijkheden die artikel 28, tweede lid, van de Procedurerichtlijn biedt, welke bepaling de wetgever ook niet volledig heeft geïmplementeerd.

Bij deze uitspraak heeft de Afdeling een [persbericht](#) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Toezicht en vrijheidsontneming

JnB 2024, 599

MK ABRS, 28-06-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2639](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 6 lid 3, 30b, 83b lid 3, 94

Richtlijn 2013/33/EU 8, 9

VRIJHEIDSONTNEMENDE MAATREGEL. In dit geval leidt het tijdsverloop in de beroepsprocedure tegen het asielbesluit niet tot het oordeel dat de vrijheidsontneming langer duurt dan noodzakelijk in de zin van artikel 9, eerste lid, van de Opvangrichtlijn, alleen al omdat deze termijn van vier weken ten tijde van de uitspraak van de rechtbank nog niet verstreken was.

1.1. Deze uitspraak gaat over de vraag of een overschrijding van de termijn waarbinnen de rechtbank uitspraak moet doen op het door de vreemdeling ingestelde beroep tegen het asielbesluit van 1 december 2023 (artikel 83b, derde lid, aanhef en onder c, van de Vw 2000), gevolgen heeft voor de rechtmatigheid van de vrijheidsontnemende maatregel. [...]

5. De Afdeling is van oordeel dat de rechtbank terecht heeft vastgesteld dat de rechter op grond van artikel 83b, derde lid, aanhef en onder c, van de Vw 2000, binnen vier weken na het instellen van het beroep tegen een asielbesluit uitspraak moet doen. De rechtbank heeft zichzelf aangerekend dat zij het asielberoep niet binnen die termijn en daarmee tijdig op een zitting heeft ingepland, omdat zij niet op tijd heeft onderkend dat de vreemdeling in grensdetentie zat. Hoewel de Afdeling begrip heeft voor deze kritische opstelling van de rechtbank, leidt het tijdsverloop in de beroepsprocedure tegen het asielbesluit in dit geval niet tot het oordeel dat de vrijheidsontneming langer duurt dan noodzakelijk in de zin van artikel 9, eerste lid, van de Opvangrichtlijn, alleen al omdat deze termijn van vier weken ten tijde van de uitspraak van de rechtbank nog niet verstreken was.

5.1. Daarbij stelt de Afdeling voorop dat artikel 83b, derde lid, aanhef en onder c, van de Vw 2000 een termijn geeft voor de rechterlijke toetsing van de rechtmatigheid van een asielbesluit. Deze termijn is geen termijn als bepaald in artikel 9, derde lid, van de Opvangrichtlijn. Die bepaling schrijft voor dat de rechtmatigheid van de vrijheidsontneming met spoed door de rechter moet worden getoetst en dat de lidstaten daarvoor een termijn vaststellen. De termijn daarvoor is neergelegd in artikel 94, vierde en vijfde lid, van de Vw 2000. De rechtbank heeft het beroep gericht tegen de vrijheidsontnemende maatregel binnen de voorgeschreven wettelijke termijn van artikel 94, vierde en vijfde lid, van de Vw 2000 beoordeeld.

Van een vertraging in de administratieve procedure die verband houdt met de in artikel 8, derde lid, van de Opvangrichtlijn genoemde redenen voor vrijheidsontneming, als bedoeld in artikel 9, eerste lid, tweede volzin, van de Opvangrichtlijn, is geen sprake. De door de rechtbank vastgestelde vertraging valt daar niet onder, al omdat die is ontstaan in een gerechtelijke procedure en niet in een administratieve procedure. Verder overweegt de Afdeling dat niet de asielprocedure, maar de procedure tot het recht om het grondgebied te betreden, de grondslag is van de vrijheidsontneming.

5.2. Voor het antwoord op de vraag of de vreemdeling voor een zo kort mogelijke termijn in bewaring is gehouden, zoals is bepaald in artikel 9, eerste lid, eerste volzin van de Opvangrichtlijn, is van belang dat de staatssecretaris tijdig op het asielverzoek heeft beslist en het asielberoep binnen afzienbare termijn op een zitting is behandeld. De asielaanvraag is ingediend op 25 november 2023, op welke dag ook de vrijheidsontnemende maatregel is opgelegd. De staatssecretaris heeft op 1 december 2023 een besluit op de asielaanvraag genomen. Vijf en een halve week later, op 9 januari 2024, is het asielberoep op een zitting gepland. De vreemdeling verbleef op het moment van de geplande behandeling van zijn beroep tegen het asielbesluit zes en een halve week in grensdetentie. Gelet op die duur is er geen grond voor het oordeel dat de vrijheidsontneming in strijd met artikel 9, eerste lid, van de Opvangrichtlijn te lang heeft voortgeduurd.

5.3. Ook anderszins zijn er geen belangen van de vreemdeling gebleken die maken dat de staatssecretaris het grensbewakingsbelang had moeten prijsgeven. De rechtbank heeft daarom ten onrechte overwogen dat de vrijheidsontnemende maatregel bij afweging van de betrokken belangen niet langer gerechtvaardigd was. De grief slaagt.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2024, 600

MK ABRS, 03-07-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2711](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 8 e, 59 lid 1

VREEMDELINGENBEWARING. Geen rechtmatig verblijf wanneer sprake is van misbruik van recht bij aanvraag om toetsing aan het EU-recht.

6. De rechtbank heeft terecht overwogen dat de vreemdeling met het indienen van de aanvraag om toetsing aan het EU-recht misbruik van recht heeft gemaakt. De staatssecretaris heeft namelijk aannemelijk gemaakt dat de vreemdeling met het indienen van die aanvraag kunstmatig de voorwaarden wilde creëren waaronder het recht op procedureel rechtmatig verblijf en daarmee invrijheidsstelling ontstaat, terwijl het doel van de Unieregeling niet wordt bereikt.

Omdat de vreemdeling met het indienen van de aanvraag om toetsing aan het EU-recht misbruik van recht heeft gemaakt, levert deze aanvraag geen procedureel rechtmatig verblijf op als bedoeld in de uitspraak van de Afdeling van 12 november 2021 [[ECLI:NL:RVS:2021:2530](#)]. De staatssecretaris heeft de maatregel van bewaring van 5 april 2024 dan ook op de juiste wettelijke grondslag opgelegd, namelijk artikel 59, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vw 2000. De grieven falen.

Bij deze uitspraak heeft de Afdeling een [persbericht](#) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Procesrecht

JnB 2024, 601

MK ABRS, 03-07-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2643](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Awb 8:55d lid 3

PROCESRECHT. Duur beslistermijnen bij een gegrond beroep tegen het niet tijdig nemen van een besluit op een nareisaanvraag. De Afdeling vindt de beslistermijnen die de rechtbank in de uitspraak van 17 maart 2023 aan de verschillende fasen in de besluitvorming verbindt redelijk. De rechter kan een andere beslistermijn bepalen, als de individuele omstandigheden van het geval daartoe aanleiding geven.

De rechter stelt een beslistermijn vanaf de dag na verzending van de uitspraak, ook als hij een termijn als bedoeld in artikel 8:55d, derde lid, van de Awb stelt. Hoewel de rechter bij het vaststellen van die termijn rekening kan houden met de tijd die is verstreken sinds de vreemdelingen de nareisaanvraag hebben ingediend en de tijd die de staatssecretaris al heeft gehad om een besluit te nemen, laat dit onverlet dat, als de rechter tot een termijn komt die hij passend acht, die termijn ingaat op de dag na verzending van de uitspraak.

Inleiding

1. Bij een gegrond beroep tegen het niet tijdig nemen van een besluit stelt de bestuursrechter (hierna: de rechter) een nadere beslistermijn binnen welke het bestuursorgaan alsnog een besluit moet nemen. In deze uitspraak geeft de Afdeling duidelijkheid over de beslistermijn die de rechter

stelt na gegrondverklaring van een beroep tegen het niet tijdig nemen van een besluit op een aanvraag om verlening van een mvv voor nareis (hierna: een nareisaanvraag). [...]

Beslistermijnen van de zittingsplaats Arnhem

4.3. De rechtbank Den Haag, zittingsplaats Arnhem, heeft in de uitspraak van 17 maart 2023 een kader geboden met beslistermijnen voor verschillende situaties in nareiszaken. Andere zittingsplaatsen hebben deze beslistermijnen doorgaans als uitgangspunt genomen na een gegrond beroep tegen het niet tijdig nemen van een besluit op een nareisaanvraag. Ook in de voorliggende zaak heeft de rechtbank dit kader als uitgangspunt genomen. Hoewel het hoger beroep niet is gericht tegen de uitspraak van 17 maart 2023, geeft de Afdeling hieronder daarom een oordeel over het kader dat de zittingsplaats Arnhem heeft geboden.

4.4. Bij het bepalen van de beslistermijnen heeft de rechtbank zich in de uitspraak van 17 maart 2023 laten leiden door het uitgangspunt in de uitspraak van de Afdeling van 8 juli 2020 [ECLI:NL:RVS:2020:1560](#) dat de zorgvuldigheid van de besluitvorming zwaar weegt. De rechtbank heeft overwogen dat de rechter moet nagaan welke onderzoekshandelingen al hebben plaatsgevonden en een inschatting moet maken welke handelingen de staatssecretaris nog moet verrichten. Als de staatssecretaris een besluit kan nemen, omdat hij beschikt over een volledig dossier, acht de rechtbank een beslistermijn van vier weken redelijk. Als de staatssecretaris heeft besloten tot nader onderzoek, acht de rechtbank een termijn van zestien weken redelijk, waarvan twaalf weken voor het onderzoek en vier weken voor het nemen van het besluit (het zogenoemde 12+4-wekenmodel). Als de staatssecretaris de bij de aanvraag overgelegde documenten nog niet heeft beoordeeld of dat wel heeft gedaan en nog een gelegenheid tot herstel van verzuimen wil bieden, acht de rechtbank een termijn van acht weken redelijk, tenzij de staatssecretaris binnen die termijn besluit tot nader onderzoek, in welk geval een totale termijn van twintig weken geldt (het zogenoemde 8+12-wekenmodel). Als de staatssecretaris nog niet weet of hij gelegenheid tot herstel van verzuimen wil bieden, omdat hij de bij de aanvraag overgelegde documenten nog niet heeft beoordeeld, komt dit voor rekening van de staatssecretaris en krijgt hij geen extra tijd voor de beoordeling. Ook voor die situatie geldt een totale termijn van twintig weken (8+12-wekenmodel).

4.5. De Afdeling vindt de beslistermijnen die de rechtbank in de uitspraak van 17 maart 2023 aan de verschillende fasen in de besluitvorming verbindt redelijk. De rechtbank heeft bij het uitzetten van de beslistermijnen rekening gehouden met het aantal weken dat de staatssecretaris nodig heeft voor de verschillende stappen in de procedure. De staatssecretaris heeft gemotiveerd hoeveel tijd hij nodig heeft voor de verschillende stappen in de procedure. Door hiermee rekening te houden, komt de rechtbank tegemoet aan het vereiste van zorgvuldige besluitvorming. De Afdeling heeft voor beroepen tegen het niet tijdig nemen van een besluit op een asielaanvraag in de uitspraak van 8 juli 2020 al een vergelijkbaar kader passend geacht. De rechtbank heeft met deze beslistermijnen op transparante wijze een uitgangspunt geboden dat voor vreemdelingen duidelijk maakt wanneer zij een besluit kunnen verwachten.

Hoewel deze termijnen daarom naar het oordeel van de Afdeling een geschikt uitgangspunt zijn, kan de rechter een andere beslistermijn bepalen, als de individuele omstandigheden van het geval daartoe aanleiding geven. De tijd die de staatssecretaris al heeft gehad op het tijdstip van de uitspraak om een besluit op een nareisaanvraag te nemen, kan in een individueel geval zo'n bijzondere omstandigheid zijn [...]. [...]

4.6. Het betoog dat de rechtbank ten onrechte heeft vastgesteld dat het dossier mogelijk nog niet compleet was, omdat de staatssecretaris onvoldoende heeft toegelicht welke gegevens hij nog nodig heeft om een besluit te nemen, slaagt evenmin. Op de zitting hebben de vreemdelingen benadrukt

dat de staatssecretaris in zijn verweerschrift concreet moet maken wat hij nog moet doen. De vreemdelingen wijzen erop zichzelf terecht op dat de staatssecretaris in zijn verweerschrift heeft gesteld dat hij voornemens is gelegenheid tot herstel van verzuimen te bieden en nader onderzoek te doen, zonder daarbij toe te lichten wat in het dossier ontbreekt of wat hij nog moet onderzoeken, voordat hij een besluit kan nemen. De rechtbank heeft echter een beslistermijn gesteld die alleen langer dan vier weken is als de staatssecretaris gelegenheid tot herstel van verzuimen of nader onderzoek nodig acht om een besluit te nemen. Als hij deze stappen niet neemt, bijvoorbeeld omdat herstel van verzuimen of nader onderzoek niet nodig blijkt te zijn, krijgt hij ook geen langere beslistermijn.

Het betoog van de vreemdelingen dat hiermee niet duidelijk is wanneer de nadere beslistermijn is verstreken en of zij een nieuw beroep tegen het niet tijdig nemen van een besluit kunnen instellen en dat dit in strijd is met de rechtszekerheid, volgt de Afdeling niet. De Afdeling begrijpt de beslistermijn zo dat de staatssecretaris binnen de beslistermijn die hoort bij de voorgaande stap, in eerste instantie dus de termijn van vier weken, moet aankondigen of hij verdere stappen neemt in de vorm van het bieden van gelegenheid tot het herstel van verzuimen of het verrichten van nader onderzoek. Daardoor weten de vreemdelingen binnen de beslistermijn van de voorgaande stap of de staatssecretaris stappen gaat nemen waarbij een langere beslistermijn hoort. Als hij die aangekondigde stappen bij nader inzien toch niet zet, is de oorspronkelijke beslistermijn die hoort bij de voorgaande stap nog van kracht. Voor de duur van de beslistermijn is dan ook niet doorslaggevend welke stappen de staatssecretaris ten tijde van de behandeling van een beroep tegen het uitblijven van een besluit stelt nog te moeten nemen, maar welke stappen hij na de uitspraak van de rechter daadwerkelijk nog zet.

Ingang beslistermijn

4.7. De vreemdelingen betogen tevergeefs dat de rechtbank de beslistermijn ten onrechte heeft laten ingaan op de dag na verzending van haar uitspraak. Op de zitting hebben de vreemdelingen betoogd dat de rechtbank de beslistermijn had moeten laten ingaan op het tijdstip dat zij het beroep hebben ingesteld, omdat dat het tijdstip is dat de rechter moet beoordelen. Zoals de Afdeling heeft overwogen in de uitspraak van vandaag, [ECLI:NL:RVS:2024:2642](#), onder 2.2, stelt de rechter een beslistermijn vanaf de dag na verzending van de uitspraak, ook als hij een termijn als bedoeld in artikel 8:55d, derde lid, van de Awb stelt. Hoewel de rechter bij het vaststellen van die termijn rekening kan houden met de tijd die is verstreken sinds de vreemdelingen de nareisaanvraag hebben ingediend en de tijd die de staatssecretaris al heeft gehad om een besluit te nemen, laat dit onverlet dat, als de rechter tot een termijn komt die hij passend acht, die termijn ingaat op de dag na verzending van de uitspraak.

Zie in dit verband ook de uitspraken van de Afdeling van 03-07-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2642](#) en [ECLI:NL:RVS:2024:2644](#).

JnB 2024, 602

MK ABRS, 01-07-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2662](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 28

PROCESRECHT. Een vreemdeling heeft belang bij zijn beroep of hoger beroep als uit recente informatie van zijn gemachtigde van na de MOB-melding blijkt dat er nog contact wordt onderhouden met de vreemdeling over de procedure. Dit is alleen anders als er andere concrete aanknopingspunten zijn dat een vreemdeling geen prijs meer stelt op bescherming in Nederland of dat hij anderszins geen actueel en reëel belang meer heeft. Het is niet aan de vreemdeling of zijn gemachtigde om uit eigen beweging informatie te verstrekken over de aard of frequentie van hun contact. Geen strijd met het doeltreffendheidsbeginsel en geen afbreuk aan het beginsel van effectieve rechtsbescherming.

2.7. In het licht van het fundamentele belang van het recht op toegang tot de rechter en het bieden van doeltreffende en effectieve rechtsbescherming, zal de bestuursrechter voorzichtig moeten omgaan met het niet-ontvankelijk verklaren van een beroep op basis van een MOB-melding. Zolang de gemachtigde contact heeft met de vreemdeling, mag ervan worden uitgegaan dat de vreemdeling belang heeft bij zijn procedure om een verblijfsrecht in Nederland te verkrijgen. Anders dan uit de onder 1.1 vermelde uitspraak van de Afdeling van 22 februari 2019 [[ECLI:NL:RVS:2019:579](#)], onder 3, waarnaar de rechtbank heeft verwezen, volgt, is voor de beoordeling van het procesbelang het niet-verschijnen van de vreemdeling en/of zijn gemachtigde ter zitting niet op zichzelf van betekenis. Een vreemdeling heeft belang bij zijn beroep of hoger beroep als uit recente informatie van zijn gemachtigde van na de MOB-melding blijkt dat er nog contact wordt onderhouden met de vreemdeling over de procedure. Dit is alleen anders als er andere concrete aanknopingspunten zijn dat een vreemdeling geen prijs meer stelt op bescherming in Nederland of dat hij anderszins geen actueel en reëel belang meer heeft. Dit kan bijvoorbeeld blijken uit een verblijf van de vreemdeling in het buitenland. Echter, niet onder alle omstandigheden betekent een verblijf buiten Nederland dat het procesbelang is komen te vervallen. Een vreemdeling kan daarvoor immers een goede reden hebben, bijvoorbeeld in de situatie dat hij geen recht meer heeft op opvangvoorzieningen in Nederland en dat hij om die reden bij familie of bekenden elders in de EU verblijft zonder dat hij in die andere lidstaat om bescherming heeft gevraagd. De bestuursrechter zal dus, als er concrete aanknopingspunten zijn als hiervoor bedoeld terwijl de gemachtigde nog contact heeft met de vreemdeling, eerst bij de gemachtigde van de vreemdeling navraag moeten doen naar de relevante feiten en omstandigheden alvorens te concluderen dat het procesbelang ontbreekt.

2.8. Ook anders dan uit de onder 1.1 vermelde uitspraak van de Afdeling van 22 februari 2019, onder 3, volgt, is het niet aan de vreemdeling of zijn gemachtigde om uit eigen beweging informatie te verstrekken over de aard of frequentie van hun contact. Als de gemachtigde van de vreemdeling daarentegen binnen een daartoe gestelde redelijke termijn de door de bestuursrechter voor de beoordeling van het procesbelang gevraagde informatie niet verstrekt, mag de bestuursrechter ervan uitgaan dat die vreemdeling geen belang meer heeft bij een uitspraak op het beroep of hoger beroep.

2.9. Als de vraag naar het procesbelang wordt beantwoord op de wijze zoals hiervoor is uiteengezet, maakt dit de uitoefening van de in het Unierecht neergelegde rechten van asielzoekers niet praktisch onmogelijk of uiterst moeilijk. Van strijd met het doeltreffendheidsbeginsel is daarmee

geen sprake en ook wordt geen afbreuk gedaan aan het beginsel van effectieve rechtsbescherming als bedoeld in artikel 47 van het EU Handvest.

JnB 2024, 603

MK ABRS, 01-07-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2661](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Awb 3:4, 6:5, 6:6

PROCESRECHT. Gelet op de aard van de in artikel 6:6 van de Awb neergelegde bevoegdheid en de geschiedenis van de totstandkoming daarvan, betoogt de staatssecretaris terecht dat artikel 3:4, eerste lid, van de Awb zich ertegen verzet dat hij inhoudelijke belangen moet betrekken bij een beslissing om het bezwaar niet-ontvankelijk te verklaren.

Hoewel de staatssecretaris niet op het verzoek om uitstel heeft gereageerd, hebben de vreemdelingen de gronden pas na bijna drie maanden ingediend. De staatssecretaris heeft deze gronden op 5 november 2021 ontvangen, toen hij het besluit tot niet-ontvankelijkheid al had genomen. Daargelaten of de staatssecretaris aanleiding had moeten zien om uitstel te verlenen, heeft de staatssecretaris het besluit tot niet-ontvankelijkheid ruimschoots na de door de vreemdelingen verzochte termijn van twee weken genomen. Onder deze omstandigheden heeft de rechtbank ten onrechte overwogen dat de staatssecretaris het bezwaar bij besluit van 2 november 2021 niet-ontvankelijk kon verklaren.

[Naar inhoudsopgave](#)